ניצנים
תוכנית הצהרונים הלאומית
משרד החינוך

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר חינוך יסודי
תוכנית הצהרונים הלאומית

במה אברכך?

המשפחה, הקהילה ואני

תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים לכיתות א׳, ב׳

בס"ד

תוכן העניינים

שבוע ראשון 4
הכוח לצמוח
היכרות וחקירה של תהליכי ההנבטה והצמיחה, גילוי הכוחות והייחודיות האישית, פיתוח סבלנות ותודעת תהליך

שבוע שני 42
השורשים שלי
חקירת החלק הנסתר של העץ, תפקיד השורשים בהענקת יציבות והזנה, חיבור לשרשרת הדורות, הכרת הטוב והודיה לה' על משפחה וההורים

שבוע שלישי 61
יוצאים אל היער
חקר השונות והייחודיות של סוגי העצים, הבנת המענה הקבוצתי, לימוד דרך ארץ במרחב הציבורי ושמירה על הסביבה

שבוע רביעי 73
פירותיך מתוקים
חקר מגוון הפירות ופירות ההדר, התנסות תחושתית, והפנמת ערכים של אכפתיות, חסד, נתינה, שיתוף והודיה

"כל הזכויות שמורות 2026 © משרד החינוך.
אין להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע או להפיץ חלקים כלשהם מפרסום זה ללא קבלת רשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות".

בס"ד

מבוא

בחודש זה נצא יחד עם הילדים למסע מרתק וחווייתי בעקבות נפלאות הבריאה בצמיחת האילן, והחיבור לעולם הצומח. במהלך החודש, נחקור את שלבי הצמיחה מזרע קטן ועד לפרי מבורך, נגלה את השורשים העמוקים המעניקים לנו יציבות וחיבור למשפחה, נלמד על הייחודיות של כל עץ וכל ילד ביער המשותף, כאשר כל זאת נעשה תוך שמירה על הסביבה ודרך ארץ במרחב הציבורי. נסיים בחוויות של נתינה, אכפתיות והודיה על פירות המעשים, עידוד ומילים טובות.

במהלך החודש נפתח את התחומים הבאים:

ידע:

- התלמידים יבינו את הקשר בין מבנה לתפקיד חלקי העץ
- התלמידים יבינו את תהליכי הנבטה וצמיחה דרך ניתוח קשרי סיבה ותוצאה
- התלמידים יבינו את המושגים: שונות בטבע, מרחב ציבורי ושמירה על הבריאה

מיומנויות קוגניטיביות:

- פיתוח מיומנויות אוריינות שפתית הכוללת קריאה וכתיבה, ביצוע משימות והשלמת משפטים
- פיתוח חשיבה חוקרת, יכולת השוואה, סיווג והסקת מסקנות דרך חקר הצומח
- פיתוח ויסות תחושתי והבחנה בין פרמטרים שונים

מיומנויות תוך-אישיות וחברתיות:

- ניתוח סיטואציות חברתיות והצעת פתרונות מעשיים
- התמודדות עם אתגרים קבוצתיים מתוחמים בזמן, בשילוב עבודת צוות ושיתוף פעולה
- תרגול תקשורת חיובית, ניהול שיח והבעת אמפתיה
- חיזוק תחושת השייכות למשפחה, לקבוצה ולשרשרת הדורות

ערכים:

- טיפוח והקנייה של חשיבות מצוות כיבוד הורים ושרשרת הדורות
- התחשבות בזולת, זהירות אישית ודרך ארץ
- שמירה על איכות הסביבה ומודעות ליופי הבריאה

שבוע ראשון

הכוח לצמוח

היכרות עם תהליך ההנבטה והצמיחה, גילוי הכוחות והייחודיות האישית ופיתוח סבלנות ותודעת תהליך.

	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
מפגש פתיחה והתכנסות	רוח בין הענפים	מה נשתנה	מצמיחים עצים	משלימים את העץ	צליל פותח וצומח
ארוחת צוהריים	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**
פעילות חינוכית העשרתית	פתיחה	הזרע שלי	כל אחד מיוחד	במה אני מיוחד?	גדל, זרע, גדל
פעילות סיום יום	העץ הנח	הפרי הטוב	עלים נושבים	חידות של פירות	זרעי תודה

בשבוע זה נכיר את עולם הזרעים ותהליך ההנבטה, ונלמד על הייחודיות והשונות של כל זרע ושל כל ילד. נתנסה בהנבטה אישית ובפעילויות תנועה וחקר, נגלה את הכוחות והחוזקות האישיים הטמונים בנו, ונפתח סבלנות והבנה על תהליכי צמיחה הדרגתיים.

פעילויות פתיחה והתכנסות:

לפניכם פעילויות אותן מומלץ לשבץ בפתיחת היום בעת ההתכנסות הראשונית, לפני ארוחת הצהרים,

מטרתן לאפשר מעבר נוח ורציף מפעילות הבוקר לפעילות הצהריים, לבדוק את שמות הנוכחים, להציג את סדר היום, ולהעניק יחס אישי לכל תלמיד.

בחרו פעילות אחת לכל יום. תוכלו לחזור להשתמש בכל פעילות אחת לשבוע באופן קבוע במהלך החודש. פעילויות חוזרות מהוות גורם לביטחון אצל התלמיד.

מומלץ לגוון ולהרחיב את הפעילויות, להוסיף רעיונות משלכם, ולעודד את התלמידים לקחת חלק, ליזום ולהרחיב בעצמם את הפעילויות.

פעילות פתיחה ליום א'

רוח בין הענפים

מטרות:

- היכרות עם חלקי העץ וקריאת מילים
- חימום והפעלת הגוף.
- תרגול הקשבה ותגובה מהירה.

מהלך הפעילות:

נחלק לכל תלמיד כרטיסייה מנוקדת עם שם של חלק בעץ: זֶרַע, שׁוֹרֶשׁ, גֶּזַע, עָנָף או עָלֶה נוציא כיסא אחד מן המעגל ותלמיד אחד יעמוד במרכז התלמיד שבמרכז יקריא בקול מילה מנוקדת מאחת הכרטיסיות, וכל התלמידים שקיבלו את אותו החלק יחליפו מקום. כשהוא יקריא רוח בין הענפים, כל התלמידים יחליפו מקום יחד התלמיד שנשאר ללא כיסא יעבור למרכז ויקריא את המילה הבאה

זֶרַע

שׁוֹרֶשׁ

עָנָף

גֶּזַע

עָלֶה

פעילות פתיחה ליום ב'

בלשי השינוי

מטרות:

- פיתוח התבוננות, זיכרון וזיהוי מילים
- חיזוק היכולת לזהות שינוי
- תרגול זיהוי צליל פותח

מהלך הפעילות:

נניח במרכז כרטיסיות מנוקדות עם איורים של חלקי הצמח: זֶרַע, שׁוֹרֶשׁ, גֶּזַע, עָנָף, עָלֶה ופְּרִי. התלמידים יקראו יחד את המילים המנוקדות, יתבוננו בהן ולאחר מכן יעצמו עיניים. בזמן הזה נסיר כרטיסייה אחת או נחליף את מקומה. התלמידים יפקחו עיניים, יגלו מה נשתנה ויאמרו את הצליל הפותח של המילה החסרה. בשלב מתקדם, נסיר שתי כרטיסיות מנוקדות בו זמנית

שׁוֹרֶשׁ

זֶרַע

עָנָף

גֶּזַע

עָלֶה

פעילות פתיחה ליום ג'

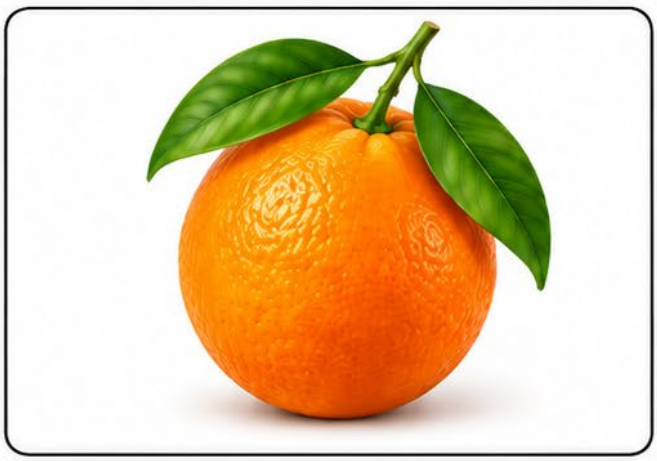
עצי המספרים

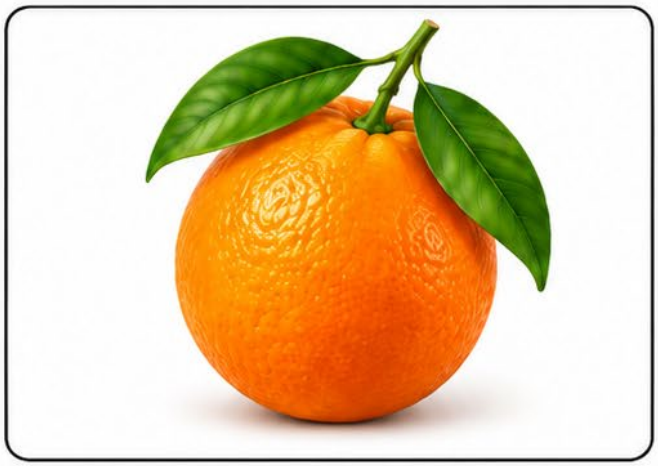
מטרות:

- תרגול מנייה, התאמת כמות למספר וקריאת שמות פירות
- חיזוק קשב ועבודה לפי סדר.

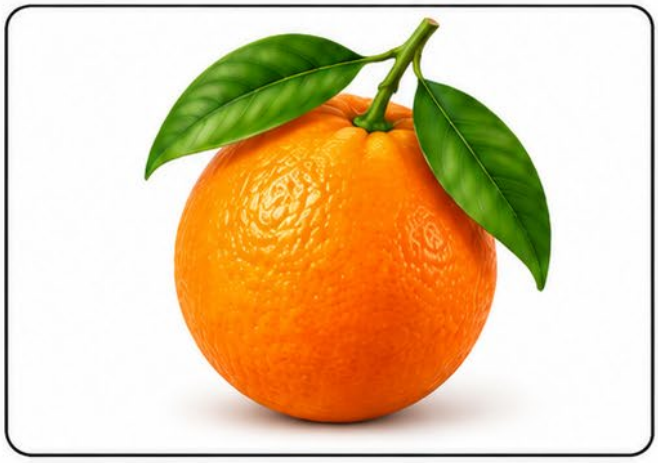
מהלך הפעילות:

נניח על הרצפה שלושה ציורים של עצים, ועל כל עץ נכתוב מספר. נחלק לכל תלמיד כרטיסייה מנוקדת עם איור של פרי ושמו לפי סדר הישיבה. התלמידים ייגשו בתורם, יקראו את שם הפרי ויניחו אותו על העץ המתאים עד שמספר הפירות יתאים למספר הרשום. לאחר שכל העצים התמלאו, נאסוף את הכרטיסיות ונמשיך לסבב הבא

פעילות פתיחה ליום ד'

העץ השלם

מטרות:

- תרגול זיהוי חלקי העץ וקריאתם
- חיזוק שיתוף פעולה ותיאום קבוצתי

מהלך הפעילות:

נחלק לכל תלמיד כרטיסייה מנוקדת עם חלק בעץ: שׁוֹרֶשׁ, גֶּזַע, עָנָף או עָלֶה. התלמידים יסתובבו בחדר לצלילי מוזיקה תוך קריאת המילה שבידם כשהמוזיקה תפסיק, כל תלמיד יחפש חברים בעלי חלקים שונים כדי להרכיב עץ שלם. התלמידים יקראו יחד את חלקי העץ לפי הסדר מן השורש ועד העלה, המוזיקה תחזור והתלמידים יתפזרו ויחפשו קבוצות חדשות

פעילות פתיחה ליום ה'

צלילים וצמחים

מטרות:

- חיזוק מודעות פונולוגית וזיהוי צליל פותח
- הרחבת אוצר מילים בנושא הצומח

מהלך הפעילות:

נציג בכל פעם כרטיסייה עם איור ומילה מנוקדת מעולם הצומח התלמידים יקראו את המילה המנוקדת בהדגשת הצליל הפותח וימצאו מילה נוספת המתחילה באותו צליל נציג מילים כגון שׁוֹרֶשׁ, עֵץ, עָלֶה, עָנָף, פְּרִי, תַּפּוּחַ, תַּפּוּז, דְּלַעַת, בַּנָּנָה, גֶּזֶר, אֲגָס, רִמּוֹן, שָׁקֵד התלמידים יזהו את הצליל הפותח ויציעו מילה נוספת המתחילה באותה אות

שׁוֹרֶשׁ

זֶרַע

עָנָף

גֶּזַע

פְּרִי

עָלֶה

תַּפּוּז

תַּפּוּחַ

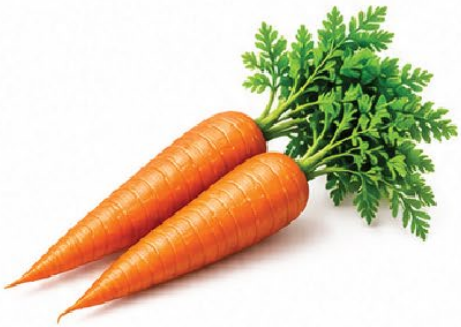
בָּנָנָה

דְּלַעַת

אֲגָס

גֶּזֶר

שָׁקֵד

רִמּוֹן

פעילויות חינוכיות העשרתיות

לפניכם פעילויות חינוכיות-העשרתיות בנושא במה אברכך. שימו לב יש לתכנן את הפעילויות מראש ולגלות רגישות וגמישות בהתאם לצרכי קבוצת הילדים. מומלץ להרחיב ולהוסיף גם מתוך תחומי הידע והעניין האישיים של מובילי הצהרון.

רבות נאמר על חשיבות הלמידה הפעילה ועל שילוב פעילויות חווייתיות בלמידה הפרונטלית. שילוב משחקים בלמידה גורם לתלמידים להתמודד עם אתגרים ומצבים שלא תמיד באים לידי ביטוי בלמידה פרונטלית כגון חקירה, פתרון בעיות, מעורבות שווה של כל המשתתפים, פיתוח סקרנות, דמיון ויצירתיות, עבודה בצוות ועוד. חשוב לזכור כי שילוב אלמנטים של משחק בלמידה אינו המטרה אלא אמצעי להשגת המטרה הלימודית.

שבוע 1 | יום א'

פתיחה

מטרות

- היכרות חווייתית עם הנושא החודשי ועם רעיון הצמיחה
- פיתוח מיומנויות תנועה
- חקר התהליך ההדרגתי שבו זרע קטן הופך לעץ גדול

פעילות חווייתית מרכזית

פתיחה: נציג תמונה של עץ גדול, נשאל את הילדים אם הם חושבים שהעץ תמיד היה גדול? נקשיב להשערות ונאמר- לפני שנים העץ היה רק זרע קטן שנשתל באדמה. נציג לילדים זרע אמיתי, ננחה אותם לבדוק את הזרע ולהעלות השערות מדעיות

פעילות חווייתית - מזרע לעץ

חלק אי

ננחה את הילדים לעמוד במרחב ולבצע סימולציית תנועה מובנית, נשלב זאת עם הצגת כרטיסיות מילים מנוקדות של חלקי הצמח זֶרַע, גבעול, עָנָף, עץ, רוח והקראה של הכרטיסיה המתאימה בעת הגעה לשלב התנועה התואם:

נדמיין שאנחנו זרע קטן באדמה- נתכווץ קטן-קטן על הרצפה ונכסה את הראש בידיים

נאמר שהגשם יורד והזרע מתעורר- נרים מעט את הראש

נתרומם לאט כמו גבעול שבוקע מהאדמה

נפרוש ידיים לצדדים כמו ענף

ננסה להימתח הכי גבוה שאפשר כמו עץ גדול

נוסיף רוח ונתנועע תוך שמירה על יציבות

חלק ב'

נציג לילדים תמונה מפורטת של עץ ובה חלקי הצמח נבקש להתבונן כחצי דקה ולאחר מכן נהפוך אותה נשאל שאלות זיכרון כמו מה נמצא מתחת לאדמה ומה מחבר בין הגזע לעלים בסבב השני נוציא חלק אחד מתוך התמונה ונבקש לזהות מה חסר ומה תפקידו

שיח מסכם:

נשוחח עם הילדיעל השינוי מזרע קטן לעץ גבוה. נספר לילדים שבחודש זה נגלה איך הזרע צומח.

זֶרַע	גִּבְעוֹל
עָנָף	עֵץ

שבוע 1 | יום ב'

הזרע שלי

מטרות

- התחלת תהליך ההנבטה המעשי
- הבנת ההייחודיות האישית
- פיתוח סבלנות והבנה כי צמיחה היא תהליך הדרגתי
- חיזוק מיומנויות מוטוריות וביטוי אישי

מהלך הפעילות

פתיחה: נציג לילדים את כלי ההנבטה האישיים ונאמר שביום זה כל אחד יתחיל לגדל זרע מיוחד משלו. נסביר שלכל אחד יש טעם ורצון ייחודיים, ולכן נבקש מכל ילד לבחור שלושה צבעי מדבקות שהוא מעדיף כדי לקשט את הכוס שלו. נקשיב לבחירות ונציין בחיוב שכל ילד בוחר בדרך השונה מחברו

פעילות חוויתית

חלק א' - מניחים ומנביטים:

- ננחה את הילדים להניח שכבה רכה של צמר גפן בתחתית הכלי
- נחלק לכל ילד זרעי שעועית וננחה להניח אותם בזהירות
- נטפטף מעט מים כדי להרטיב את צמר הגפן
- נכין שלט קטן ובו שמו של הילד ונציב במקום בטוח ומואר בכיתה

חלק ב'- נציג תמונות של שלבי הצמיחה בערבוביה:

זרע, נבט, צמח קטן, צמח גדול, ופרי נבקש לסדרן לפי הסדר הנכון. נחלק כרטיסיות מילים מנוקדות התואמות לכל שלב, וננחה את התלמידים להתאים כל מילה מנוקדת לתמונה המתאימה. נבקש מהתלמידים לסדר את התמונות והמילים בסדר התהליך הנכון מן הזרע ועד הפרי

שיח מסכם

נשוחח עם הילדים על כך שכל אחד קישט את הכוס שלו בצורה שונה, בדיוק כפי שכל ילד מיוחד בפני עצמו. נדגיש שמעתה נלווה את הזרעים בסבלנות ונלמד כי לכל צמיחה יש זמן ותהליך.

זֶרַע

נֶבֶט

צֶמַח קָטָן

צֶמַח גָּדוֹל

פְּרִי

זֶרַע

נֶבֶט

צֶמַח קָטָן

צֶמַח גָּדוֹל

פְּרִי

שבוע 1 | יום ג'

כל אחד מיוחד

מטרות

- הכרה בכך שלא כל הזרעים והילדים אותו דבר
- חיזוק תחושת הייחודיות והשייכות בקבוצה
- פיתוח מודעות חברתית וקבלת השונה

מהלך הפעילות

פתיחה: מביאים כמה סוגים של זרעים ומניחים יחד: שעועית, עדשים, תירס וחמנייה.
שואלים: האם כולם זהים? האם ישנם צבעים שונים? צורות שונות? מגיעים למסקנה שמכל זרע צומח משהו מיוחד. מראים תמונות של הצמחים והפירות שיכולים לצמוח מהזרעים השונים.

פעילות חוויתית

חלק א' מי כמוני:

הילדים יושבים במעגל. נאמר משפט, ומי שמתאים לו- קם וחוזר לשבת.

לדוגמה: מי שאוהב בננה - קם.

מי שאוהב לקפוץ - קם.

מי שלובש בגד כחול - קם.

כך נראה שלפעמים אנחנו דומים ולפעמים שונים.

חלק ב' מעבדת זרעים

כל קבוצה מקבלת שלושה זרעי צמח ובונה תעודת זהות הכוללת צבע,גודל, צורה ומה יכול לצמוח ממנו. הילדים מתבוננים, משווים ומציגים לקבוצה

סיום:

נאסוף את הילדים ונשוחח על החוויה מן המשחק. נדגיש, כי כפי שלא כל הזרעים שווים, כך גם לא כל הילדים זהים. כל ילד מביא איתו עולם שלם, וכל אחד הוא מיוחד.

תעודת זהות שעועית

שם:
שעועית

צבע:
לבן-קרם

גודל:
גדול יחסית

צורה:
אליפסה מוארכת

מה יכול לצמוח ממנו?
צמח השעועית

תעודת זהות עדשים

שם:
עדשים

צבע:
חום, ירוק
או כתום

גודל:
קטן

צורה:
עגולה ושטוחה

מה יכול לצמוח ממנו?
צמח עדשים

תעודת זהות תירס

שם:
תירס

צבע:
צהוב

גודל:
בינוני

צורה:
גרעין קשה,
מעט זוויתי

מה יכול לצמוח ממנו?
צמח תירס
עם קלחים

תעודת זהות חמניה

שם:
חמניה

צבע:
שחור ולבן
(עם קליפה)

גודל:
בינוני

צורה:
מוארכת,
מחודדת בקצה

מה יכול לצמוח ממנו?
צמח חמניה
עם פרח גדול
גרעינים

שבוע 1 | יום ד'

במה אני מיוחד

מטרות

- הכרת הכוחות, היכולות והתכונות הייחודיות של כל ילד בצורה מוחשית
- הבנת החשיבות של השונות והמגוון בקבוצה
- פיתוח מודעות חיובית, ביטחון עצמי וחיזוק הדיבור המעצים

מהלך הפעילות

פתיחה: מביאים פירות וירקות שונים: תפוח, בננה, מלפפון, גזר ועגבנייה. שואלים- מה היה לפני שצמחה הצורה של הירק או הפרי? מגיעים למסקנה שהיה זרע. מה היה קורה אם מכל הזרעים בעולם היו יוצאים רק מלפפונים? הילדים ידמיינו ויבינו כי לא היו לנו תפוחים, בננות או גזרים. מכאן נגיע למסקנה כי אנו צריכים הרבה דברים שונים, כיוון שלכל אחד יש משהו מיוחד לתת

פעילות חווייתית

חלק א' - איזה כוח יש בי:

מכינים כרטיסים עם ציורים של כוחות פשוטים כמו- כוח של עזרה, כוח של שמחה, כוח של הקשבה, כוח של יצירתיות, כח של תנועה וכוח של שיתוף. נספר לילדים בכל פעם סיפור קצר על התנהגות חיובית, ונבצע יחד תנועה מלווה לכל כוח. הילדים יתרגלו את התנועות וילמדו לזהות את הכוחות השונים:

כוח של עזרה -

נספר על ילד שראה כי לחברו התפזרו לו מכשירי הכתיבה. הוא ניגש אליו מיד, הושיט ידו ואסף יחד איתו את המשחקים. תנועה מלווה: הושטת שתי הידיים לפנים בתנועת תמיכה ועזרה

כוח של שמחה-

נספר על ילד שראה את חברו יושב בצד כשהוא עצוב הוא ניגש אליו, סיפר לו סיפור מצחיק והחזיר לו את החיוך. תנועה מלווה: החזקת כפות הידיים לצדי הלחיים, פרצוף שמח וקפיצה קטנה

כוח של הקשבה-

נספר על ילד שראה כי חבר רוצה לספר לה משהו חשוב. הוא עצר את המשחק, התבונן בו בסבלנות ושמע את דבריו. תנועה מלווה: הצמדת כף היד לאוזן והטיית הראש בהקשבה

כוח של יצירתיות-

נספר על ילד שלקח כמה קפלות פשוטות ודפי נייר. הוא חשב על רעיון מיוחד ובנה משהו חדש שלא היה קודם. תנועה מלווה: תנועות ידיים באוויר כאילו מציירים או בונים במרחב

כוח של תנועה-

נספר על ילד שאוהב להפעיל את הגוף, לרוץ ולשחק בחצר. הוא קפץ גבוה, נע בזריזות והביא איתו המון אנרגיה קלילה. תנועה מלווה: קפיצה קלה במקום והנפת הידיים למעלה

כוח של שיתוף-

נספר על ילד שהחזיק בצבעים יפים שכולם רצו לצייר בהם, הוא שמח לתת צבע אחד לחברו כדי שיוכלו ליצור יחד. תנועה מלווה: פתיחת כפות הידיים קדימה בתנועת נתינה

חלק ב' -

נחלק לכל ילד בוגר דף משימה עם ציור של זרע ובתוכו המשפט:

"יש בי כוח של_____"

הילדים יבחרו כוח מתוך הכרטיסים ויכתבו אותו, ומתחתיו ישלימו את המשפט:

"אני משתמש בכוח הזה כשאני _____"

לילדים שזקוקים לעזרה ניתן משפטים מוכנים להשלמה,

כגון "אני עוזר כש..._____" או

"אני משמח כש..._____"

בסיום, נאסוף את הדפים וניצור מהם תערוכה קבוצתית בשם "שדה הזרעים של הכוחות שלנו"

סיום:

נאסוף את הילדים ונקיים משחק מסכם: נבחר כל ילד בתורו ילד ונציין דבר אמיתי שראינו אצלו. נאמר למשל: "אלחנן עזר לחבר, ולכן יש לו כוח של עזרה". הילד יקבל את כרטיס הכוח המתאים. נחתום במסר כי כל ילד הוא כמו זרע מיוחד ובכל ילד יש כוחות נפלאים

כֹּחַ שֶׁל
שִׂמְחָה

כֹּחַ שֶׁל
עֶזְרָה

כֹּחַ שֶׁל
שִׁתּוּף

כֹּחַ שֶׁל
הַקְשָׁבָה

כֹּחַ שֶׁל
יְצִירָה

כֹּחַ שֶׁל
אַכְפָתִיוּת

כֹּחַ שֶׁל
לָשִׂים לֵב

כֹּחַ שֶׁל
תְּנוּעָה

יֵשׁ בִּי כּוֹחַ שֶׁל

_____

אֲנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בַּכּוֹחַ הַזֶּה כְּשֶׁאֲנִי

_____

יֵשׁ בִּי כּוֹחַ שֶׁל

_____

אֲנִי מִשְׁתַּמֶּשֶׁת בַּכּוֹחַ הַזֶּה כְּשֶׁאֲנִי

_____

שבוע 1 | יום ה
גדל זרע , גדל

מטרות

- חיבור חווייתי בין תהליך צמיחת הזרע לבין האהבה, הטיפול והדאגה לילד
- פיתוח מיומנויות תנועה, הבעה וביטוי גופני בזוגות תוך שיתוף פעולה
- הבנת החשיבות של אכפתיות, טיפול וסבלנות בתהליכי התפתחות וגדילה

מהלך הפעילות

פתיחה: סבא אילן יספר לילדים שכאשר הוא שתל את הזרע הקטן שלו באדמה, הוא לא שכח אותו אפילו ליום אחד. הוא יסביר שבכל יום הוא יצא לחצר, השקה אותו במים, ניקה את מה שהפריע לו ובדק מה שלומו. סבא אילן יוסיף שכמובן הוא התפלל לה' שהצמח יגדל כראוי, ובכל יום הוא אמר לזרע ברוך ובסבלנות: "גדל, זרע, גדל"

פעילות חווייתית

חלק א' - משחק תנועה בזוגות:

נחלק את הילדים לזוגות במרחב החדר. חצי מהילדים ישכבו על הרצפה מכורבלים ומקופלים כמו זרעים קטנים, ובני הזוג שלהם יעמדו לצדם. נמחא כף פעם אחת ונכריז כי עבר יום אחד. בשלב זה, הילד העומד יתקרב אל הזרע שלו, יבדוק מה שלומו, יטפטף בעדינות עם האצבעות כאילו יורד גשם רך ויאמר לו: "גדל, זרע, גדל". במחיאת כף נוספת, הזרע יתחיל להתפתח לאט-לאט: מתמתח מעט, מרים את הראש, עובר לישיבה, נעמד ונמתח גבוה בשמחה. לאחר מכן, ננחה את הילדים להתחלף בתפקידים כדי שכל ילד יחווה את תנועת הצמיחה.

חלק ב' - גם תינוק גדל:

נסביר לילדים כי גם הזרע זקוק לטיפול וגם תינוק קטן גדל לאט-לאט בזכות טיפול של אהבה, דאגה וטיפול מסור. הילדים ימשיכו במשחק הזוגות, כאשר ילד אחד יגלם תינוק והשני יגלם דמות מטפלת. בכל פעם שנכריז על יום נוסף שעובר, הילד המטפל יבוא לבדוק את התינוק, יגיש לו אוכל ושתייה בדמיון, יחבק אותו ברוך ויאמר: "גדל, בני, גדל". התינוק יתקדם בהדרגה משכיבה להתמתחות, ישיבה ועמידה יציבה.

חלק ג' -

נציג לילדים כרטיסיות מבלבלות המציגות שלבים שונים בהתפתחות הילד מזמן ינקות ועד בגרות, כגון שכיבה, זחילה, הליכה, קריאה וכתיבה. נבקש מהילדים לבחון את הכרטיסיות ולסדר אותן לפי הרצף הכרונולוגי הנכון. לאחר מכן, נחלק לכל ילד דף משימה מנוקד ובו המשפט:

"כשהייתי קטן ידעתי _____

והיום אני יודע _____".

סיום:

נאסוף את הילדים למעגל ונבדוק יחד פעם נוספת את כוסות ההנבטה האישיות של הילדים. נשאל את הילדים מה היה לנו בתוך הכוסות בתחילת השבוע ומה יש לנו עכשיו? הילדים יתבוננו ויגלו את השורש או הנבט הקטן שהתחיל לבקוע מתוך הזרע. נחתום במסר המרכזי כי גם זרע קטן וגם ילד קטן צריכים טיפול, אהבה, שמחה ושמירה, וכמו הזרע שהתחיל לצמוח, כך גם כולנו גדלים בכל יום.

זְחִילָה

שְׁכִיבָה

קְרִיאָה

הֲלִיכָה

כְּתִיבָה

גַּם אֲנִי גָּדַל

כְּשֶׁהָיִיתִי קָטָן יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדֵעַ _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קָטָן יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדֵעַ _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קָטָן יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדֵעַ _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קָטָן יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדֵעַ _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קָטָן יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדֵעַ _____

גַּם אֲנִי גָּדֵלָה

כְּשֶׁהָיִיתִי קְטַנָּה יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדַעַת _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קְטַנָּה יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדַעַת _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קְטַנָּה יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדַעַת _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קְטַנָּה יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדַעַת _____

כְּשֶׁהָיִיתִי קְטַנָּה יָדַעְתִּי _____

וְהַיּוֹם אֲנִי יוֹדַעַת _____

פעילויות לסיום היום

פעילות הסיום מסמלת סגירת מעגל יומי, ומסכמת את שלבי הפעילות וסיום ביצוע כל מרכיבי היום בצהרון. היא מסמלת את הפרידה עד ליום שלמחרת. בפעילויות הסגירה ניתן ביטוי לילדים, לספר על מה שהיה, ולאפשר עיבוד, ולרגש לקראת יום המחרת. לפניכם הצעות לפעילויות סיום וסיכום המבטאות דברים אלה.

יום א'- העץ הנח

מהלך הפעילות:

נזמין את התלמידים לעמוד במרחב ולהפוך לעצים. נציג כרטיסיות מנוקדות של חלקי העץ שׁוֹרֶשׁ, גֶּזַע, עָנָף וְעָלֶה. ננחה את התלמידים לקרוא את המילים המנוקדות ולהוריד בהדרגה את הגוף אל הרצפה. ננחה להרגיע את הענפים, לעצור את העלים, לרכך את הגזע ולשמור על שורשים יציבים. נעבור לישיבה בעיניים עצומות ננשום נשימות איטיות ושקטות ונאמר כי העץ נח, הגוף נח וגם אנחנו מתכוננים למנוחה.

יום ב'- הפרי הטוב

מהלך הפעילות:

נשב במעגל וננחה את התלמידים להעביר פרי קטן מיד ליד לצלילי מחיאת כף. נעצור את הקצב ונבקש מהתלמיד שהפרי בידיו לקרוא כרטיסייה מנוקדת של מילה טובה הקשורה לחודש: תּוֹדָה, עֻזְרָה, שִׂמְחָה, חֶבֶר אוֹ מִשְׁפָּחָה. נמשיך להעביר את הפרי במעגל עד שכל התלמידים משתתפים נניח את הפרי במרכז המעגל ונאמר כי כשמעבירים טוב מאחד לשני העץ שלנו מתמלא בפירות.

יום ג'- עלים נושבים

מהלך הפעילות:

נחלק לכל תלמיד עלה מנייר המכיל מילה מנוקדת מעולם הטבע. ננחה את התלמידים להחזיק את העלה בכף היד, לקרוא את המילה ולנוע איתה לאט במרחב. נכריז רוּחַ חֲלָשָׁה לתנועה איטית, רוּחַ חֲזָקָה לתנועה מהירה וְהָרוּחַ נֶרְגְּעָה לעצירה והנחת העלה בעדינות על הרצפה. נזמין את התלמידים לשבת ולהתבונן בעלים שסביבם ונאמר כי גם כשיש סביבנו הרבה תנועה אנחנו יכולים לעצור, להירגע ולשמור על עצמנו

יום ד'- חידות של פירות

מהלך הפעילות:

נציג לילדים תמונות או חפצים הקשורים לצומח, ונתאר אותם בלי לומר את שמם. הילדים ינסו לגלות במה מדובר.

דוגמאות לחידות:

"אני נמצא באדמה, מייצב את העץ ועוזר לו לקבל מים." שורש.

"אני עומד באמצע העץ ומחזיק את הענפים." גזע.

"אני יוצא מהגזע ומחזיק עלים ופירות." ענף.

"אני בדרך כלל ירוק, גדל על הענף ונע ברוח." עלה.

"אני מתחיל קטן מאוד, ואחר כך יכול לגדול לצמח או לעץ." זרע.

"אני גדל על העץ, אפשר לקטוף אותי ולאכול אותי." פרי.

"אני משקה את העץ, אבל אני לא חלק מהעץ." גשם.

"אני מאירה בשמים ועוזרת לצמחים לגדול." שמש.

"העץ נטוע בי, ואני עוזרת לזרע להתחיל לגדול." אדמה.

אפשר להניח מול הילדים את כל התמונות, כך שלאחר כל חידה הם יבחרו את התמונה המתאימה. לאחר כמה סבבים אפשר להסתיר את התמונות ולנסות לענות מהזיכרון.

יום ה'- זרעי התודה

מהלך הפעילות:

נניח במרכז המעגל סלסלה ובה הדמייה של זרעים מנייר, ולידה משטח המייצג אדמה. נזמין כל תלמיד לקחת זרע מנייר ולחשוב על דבר טוב שהיה לו היום או במהלך החודש. ננחה את התלמידים לכתוב בכתב ידם מילה מנוקדת או משפט קצר של תודה על גבי הזרע. נבקש מכל תלמיד להניח את הזרע בתוך האדמה המשותפת, לקרוא את מה שכתב ולומר תודה לה' מתוך סיפוק והכרת הטוב. ננחה את התלמידים לסדר את הזרעים המנוקדים לפי סדר הא-ב של מילות התודה

שבוע שני

השורשים שלי

היכרות עם השורשים, הבנת תפקידם, והקבלה לשורשי הילד

	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
מפגש פתיחה והתכנסות	רוח בין הענפים	מה נשתנה	מצמיחים עצים	משלימים את העץ	צליל פותח וצומח
ארוחת צוהריים	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**
פעילות חינוכית העשרתית	מגלים את השורשים	יוצרים שורשים	עץ קטן ועץ גדול	מי השורשים של השורשים שלי	תודה לשורשים
פעילות סיום יום	העץ הנח	הפרי הטוב	עלים נושבים	חידות של פירות	זרעי תודה

בשבוע זה חוקרים הילדים את החלק הנסתר של העץ ואת תפקיד השורשים בהענקת יציבות והזנה, ומחברים זאת אל שרשרת הדורות, אל הכרת הטוב ואל ההודיה למשפחה ולהורים. דרך התנסות תחושתית בחומרי יצירה, משחקי חקר ושיח משפחתי, נחזק את תחושת הביטחון העצמי והשייכות העמוקה של כל ילד.

שבוע 2 | יום א'

מגלים את השורשים

מטרות

- הבנה כי לעץ יש חלק נגלה מעל האדמה וחלק נסתר מתחת לאדמה
- הכרת תפקיד השורשים בהחזקת העץ בהזנתו מן המים וביציבותו
- פיתוח מיומנויות תנועה יציבות ושיווי משקל בקבוצה

מהלך הפעילות

פתיחה: נציג לילדים תמונה מפורטת של עץ מרהיב, ונזמין אותם להתבונן בו מקרוב. נשאל את הילדים- מה אנחנו רואים מעל האדמה? הילדים יציינו את הגזע, הענפים והעלים. לאחר מכן, נשאל - מה מסתתר מתחת לאדמה במקום שאיננו רואים בעיניים? נציג לילדים שורש אמיתי או תמונה מוגדלת של שורשים מתפצלים, נסביר לילדים כי השורשים נמצאים בתוך האדמה מחזיקים את העץ היטב ומשקים אותו במים.

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - העץ והשורשים נזמין את הילדים לעמוד במרחב החדר ולגלם בגופם עץ יציב. ננחה את הילדים להניח את כפות הרגליים שטוחות ונטועות על הרצפה בתור שורשים. ננחה אותם לזקוף את הגוף כגזע, ולפרוש את הידיים למעלה בתור ענפים. נשמיע קולות של רוח נושבת, ונבקש מהילדים להניע את הידיים והפלג העליון, אך לשמור על רגליים נטועות ויציבות באדמה. נוסיף רוח חזקה יותר והילדים ינסו להישאר יציבים בזכות השורשים החזקים שלהם. נוסיף תנועות של טפטוף גשם, והילדים יתרוממו וימתחו את הידיים כלפי מעלה לקראת העננים.

חלק ב'- נציג לילדים הבוגרים תמונה של עץ והשורשים ונזמין אותם למשימה בשם העץ הסודי נבקש מהילדים להתבונן בתמונה ברצינות במשך חצי דקה ולאחר מכן נהפוך את התמונה נשאל שאלות זיכרון וחשיבה, כגון: מה נמצא מתחת לאדמה, מה מחבר בין הגזע לעלים ומה מחזק את העץ. בסבב השני נוציא חלק אחד מתוך התמונה, ונבקש מהילדים לזהות מה חסר ולהסביר מה תפקידו בעץ.

שיח מסכם:

נאסוף את הילדים למעגל, ונשוחח על ההרגשה לעמוד יציב מול הרוח.
נדגיש בפניהם כי אף על פי שאיננו רואים את השורשים ביום יום,
הם אלו ששומרים על העץ חזק ואיתן.

שבוע 2 | יום ב'

יוצרים שורשים

מטרות

- הכרת החלק הנסתר של העץ שמתחת לאדמה, דרך מישוש והתנסות תחושתית
- הבנת תפקיד השורשים בהחזקת העץ ביציבותו ובספיגת המים
- פיתוח יצירתיות, מוטוריקה עדינה וביטוי אמנותי

מהלך הפעילות

פתיחה: נזכיר לילדים את הגילוי מאתמול, על השורשים הסודיים המסתתרים מתחת לאדמה. נסביר, כי אף על פי שאיננו רואים את השורשים ביום יום, הם נמצאים שם כל הזמן ועובדים קשה. נסקרן את הילדים ונשאל אותם- אילו שורשים יש לנו? נזמין אותם ליצור בעצמם את השורשים הנסתרים של העץ.

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - יצירת העץ והשורשים נחלק לכל ילד דף יצירה שמופיע עליו איור של חצי גזע עץ. ננחה את הילדים לצבוע את הגזע בצבעים מתאימים. לאחר מכן ננחה את הילדים למרוח דבק בחלק התחתון של הדף- המייצג את האדמה. הילדים יפזרו מעט חול על הדבק, וידביקו חוטי רפיה או חוטי צמר חומים בתור שורשים. ננחה את הילדים ליצור שורשים שמתפצלים לכמה כיוונים בתוך החול, כדי להעניק לעץ אחיזה יציבה.

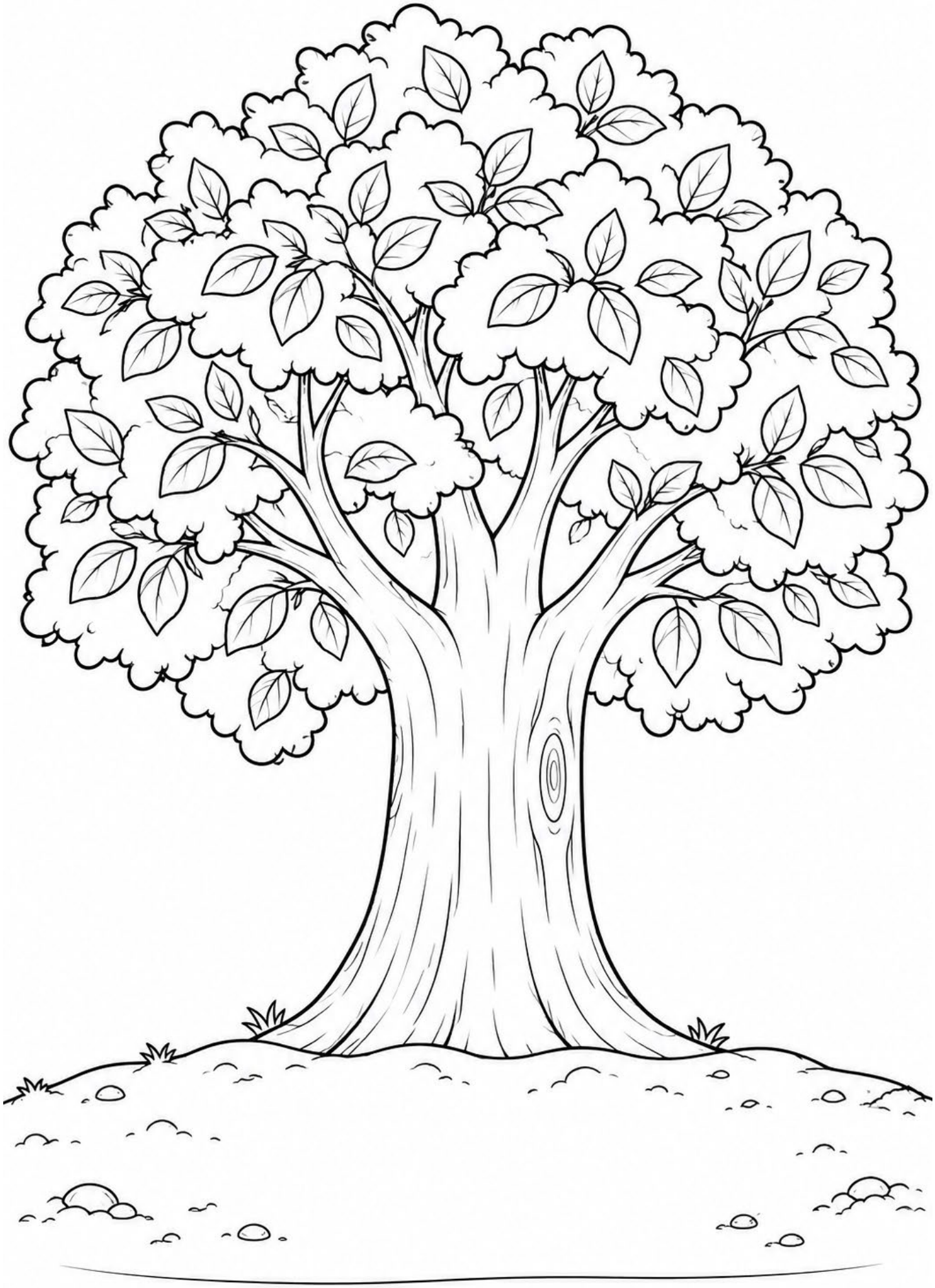
חלק ב'- משחק תנועה קצר נזמין את הילדים לקום מהשולחנות ולעמוד במרחב החדר. נכריז בכל פעם על חלק אחר בעץ והילדים יבצעו תנועה מתאימה. כשנאמר "שורש", הילדים יתכופפו וייגעו ברגליים הנטועות ברצפה. כשנאמר "גזע", הילדים יעמדו זקופים וישרים. כשנאמר "ענף", הילדים יפרשו את הידיים לצדדים ולמעלה.

חלק ג' - נציג לילדים מצבים למחשבה, ונקיים דיון חוקר בשם "מה היה קורה בלי...". נשאל את הילדים- מה היה קורה לעץ בלי שורשים? מה היה קורה אם השורשים היו קטנים מאוד? למה איננו רואים את רוב השורשים? הילדים ישערו, ינמקו ויסבירו את חשיבות השורשים. לאחר מכן נחלק לכל ילד דף משימה מנוקד עם ציור עץ, והילדים ישלימו בכתב את המשפט **"השורשים עוזרים לעץ _____".**

הילדים יבחרו מילים להשלמה מתוך בנק מילים כגון: לקבל מים, להישאר יציב

שיח מסכם:

נאסוף את הילדים ונציג את העבודות שסיימנו ליצור. נשוחח על העצים שיצרנו ונדגיש, כי את השורשים כמעט לא רואים, אך הם אלו שמחזיקים את העץ כולו.

שׁוֹרְשִׁים עוֹזְרִים לָעֵץ ל _____

שׁוֹרְשִׁים עוֹזְרִים לָעֵץ ל _____

בַּנָּק מִילִּים

לְהִשָּׁאֵר יַצִּיב

לְקַבֵּל מַיִם

שבוע 2 | יום ג'

עץ קטן ועץ גדול

מטרות

- הבנת החשיבות של שורשים חזקים המעניקים יציבות וביטחון
- חיבור בין השורשים של העץ לבין השורשים והמשפחה של כל ילד
- פיתוח מיומנויות תנועה שיווי משקל ושיתוף פעולה בזוגות

מהלך הפעילות

פתיחה נספר לילדים סיפור קצר על עץ קטן ועץ גדול העומדים ביער. העץ הקטן התלונן, ואמר שהוא פוחד מהרוח הנושבת כיוון שהוא מתנדנד. העץ הגדול חייך ואמר לו לבדוק את השורשים שלו מתחת לאדמה. העץ הקטן התבונן וגילה, כי השורשים שלו עמוקים וחזקים מאוד. כשהגיעה הרוח החזקה, העץ הקטן גילה שהוא נשאר עומד יציב ואיתן בזכות השורשים

פעילות חווייתית מרכזית:

חלק א' - מי השורשים שלנו נשאל את הילדים

מה החזיק את העץ הקטן יציב מול הרוח? הילדים ישיבו כי השורשים מחזיקים את העץ. נשאל את הילדי אם אנחנו היינו עצים, מי היו השורשים שלנו? נגלה יחד כי אבא או אמא וגם המשפחה שלנו, סבא וסבתא, הם השורשים החזקים שמחזיקים אותנו ושומרים עלינו.

חלק ב' - ייצוג סמלי של שורשי המשפחה נקיים שיח מעמיק ונבדוק

מי מעניק לנו יציבות וביטחון? נכיר בכך שהשורשים שלנו מורכבים מבני משפחה ומאנשים משמעותיים המעניקים לנו אהבה, ביטחון ותחושת שייכות. נחלק לילדים דף משימה, ובו איור של עץ עם שורשים מסועפים. נאפשר לכל ילד לבחור בעצמו סמלים ואת האנשים שירצה לייצג בפעילות היצירתית. הילדים יצבעו ויעטרו את השורשים בסמלים שבחרו, ליצירת מפת שורשים משפחתית סמלית ומרהיבה.

חלק ג' - נציג לילדים הבוגרים את משימת החקר המשפחתית

חוקרים את השורשים שלי. ננחה את הילדים להתבונן בדף החקר המעוצב, ולראות אילו פרטים מופיעים בו. נסביר לילדים כי הם יקחו את הדף לביתם וימלאו אותו יחד עם אחד ההורים, או אח/ות גדול/ה, הילדים יחקרו ויגלו מאיפה הגיעה המשפחה ומה השמות של הסבים והסבתות בנוסף הילדים ירשמו סיפור מעניין אחד שגילו על המשפחה שלהם ויביאו את הדף לשתף בכיתה.

שיח מסכם:

נשוחח עם הילדים על התחושה לקבל כוח וביטחון מהמשפחה שלנו. נדגיש כי כפי שהשורשים מעניקים לעץ כוח מול הרוח, כך המשפחה מעניקה לנו גב תמיכה ואהבה בכל עת.

חוֹקְרִים אֶת הַשׁוֹרָשִׁים שֶׁלִּי

אֲנִי

_____

_____

_____

אִמִּי

_____

_____

_____

אַבִּי

_____

_____

_____

סָבְתִּי

_____

_____

_____

סָבִי

_____

_____

_____

מֵהֵיכָן הִגִּיעָה הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלִּי?

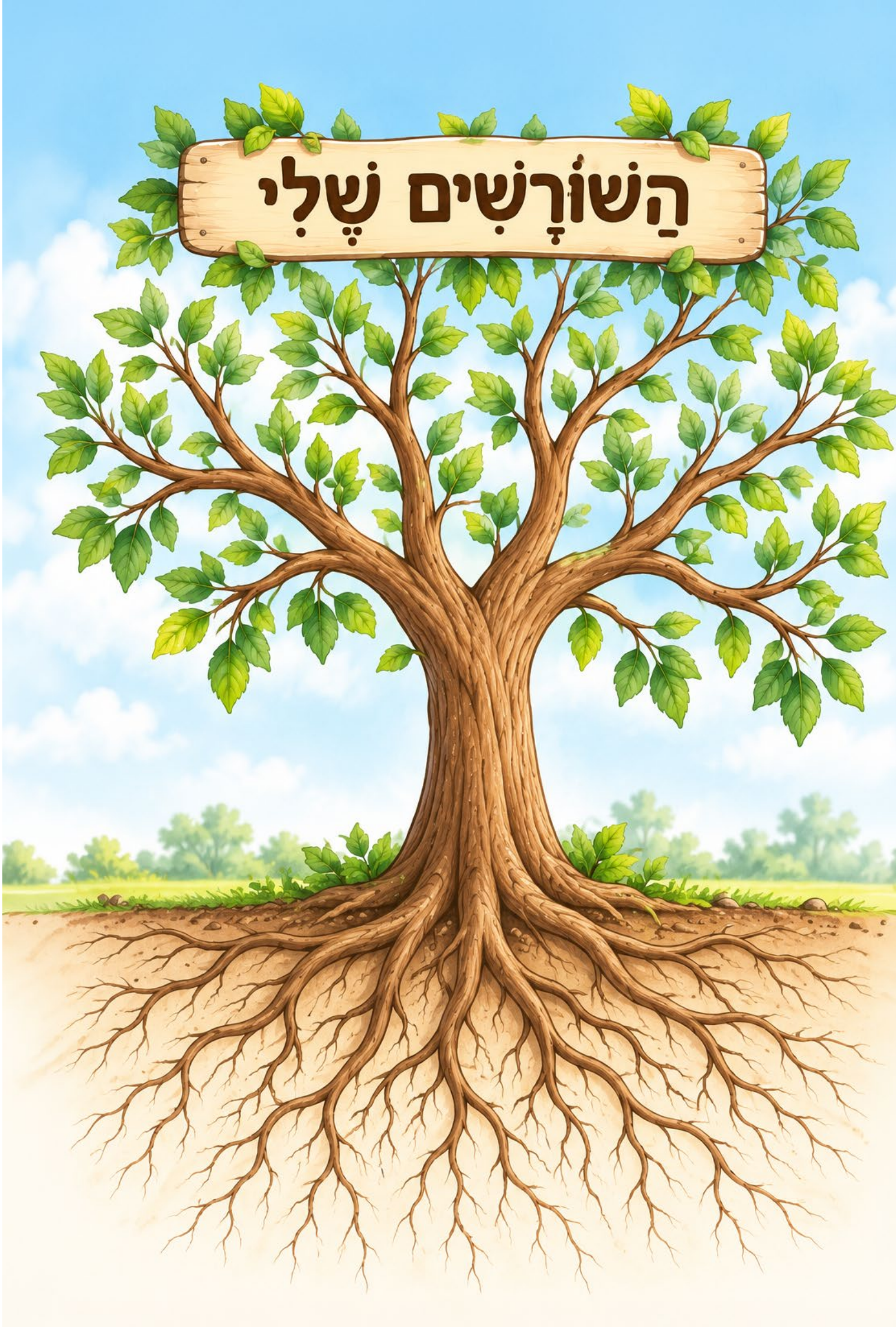
_____

מַשֶּׁהוּ מְעַנְיֵן שֶׁגִּלִּיתִי עַל הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלִּי

_____

_____

הַשּׁוֹרָשִׁים שֶׁלִי

שבוע 2 | יום ד'

מי השורשים של השורשים שלי

מטרות

- הבנת המושג שרשרת הדורות וחיבור לסבים ולסבתות
- פיתוח סקרנות והקשבה לסיפורים משפחתיים
- חיזוק תחושת השייכות והגאווה המשפחתית

מהלך הפעילות

פתיחה וסיפור מסגרת

נספר לילדים סיפור קצר על ילד, העומד ליד עץ גדול. הילד שואל את העץ - מי השורשים שלך? העץ משיב כי השורשים שלו באדמה. לאחר מכן העץ שואל את הילד מי השורשים שלו, והילד משיב - אבא ואמא. העץ ממשיך ושואל - ומי השורשים של אבא ואמא? הילד חושב ומגלה בשמחה - סבא וסבתא! נסביר לילדים כי המשפחה שלנו היא כמו שרשרת דורות חזקה המעניקה לנו כוח.

מהלך הפעילות

חלק א' - משחק שרשרת

שורש של שורש: נזמין ילד אחד לעמוד בקדמת החדר. הילד מזמין ילד נוסף לעמוד מאחוריו ולהניח ידיים על כתפיו-בתור אמא או אבא. נזמין ילד שלישי לעמוד מאחוריו-בתור סבא או סבתא. נמשיך כך וניצור שרשרת דורות ארוכה ומחוברת. ננחה את כל הילדים בשרשרת, להתכופף יחד ולפרוש את הידיים כלפי הרצפה בתור שורשים עמוקים. נחזור על המשחק בכמה קבוצות כדי שכל הילדים יחוו את החיבור בשרשרת.

חלק ב'

לומדים לראיין ולחקור נסביר לילדים כי היום נהפוך לחוקרים קטנים של המשפחה. נסביר כי חוקר טוב יודע לשאול שאלות בסבלנות ולהקשיב לתשובות. נציג לילדים שאלות פשוטות, כגון: איפה גרו הסבים, איזה משחק אהבו כשהיו קטנים ומה הם זוכרים מהילדות. נחלק את הילדים לזוגות וננחה אותם לתרגל ראיון קצר: ילד אחד יחזיק טלפון מדומיין וישאל שאלה, והילד השני יענה בתור סבא או סבתא.

חלק ג'

נציג לילדים הבוגרים את דף הראיון המעוצב: "ראיון עם בן משפחה" , נקרא ביחד את השאלות המופיעות בדף כגון: היכן גרת כשהיית קטן? משחק מיוחד שאהבת לשחק? נסביר לילדים כי יוכלו לקחת את הדף הביתה ולערוך את הראיון עם בן משפחה הקרוב לליבם, אולי סבא או סבתא או משהו אחר שיבחרו. נדגיש כי לכל משפחה יש את הסיפור המיוחד שלה, וכי אפשר ללמוד ולגלות סיפורים מעניינים מכל אדם. הילדים יוכלו לרשום את התשובות בעזרת בן משפחה, להביא את הדף בחזרה לצהרון ולשתף.

שיח מסכם נאסוף את הילדים למעגל ונשוחח על השייכות לשרשרת המשפחתית. נדגיש בפניהם כי כולנו חלק משרשרת זהב ארוכה, וכי הסבים והסבתות, הדודים והמבוגרים במשפחה מעניקים לנו שורשים עמוקים של חוכמה ואהבה

רָאיוֹן עִם בֶּן מִשְׁפָּחָה

הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁל סַבָּא וְסַבְתָּא, הַדּוֹד אוֹ _____

_____

_____

_____

כְּשֶׁהָיִיתָ קָטָן גָּרְתָּ ב _____

_____

_____

_____

הַמִּשְׂחָק שֶׁאָהַבְתָּ _____

_____

_____

_____

סִפּוּר מְיוּחָד שֶׁשָּׁמַעְתִּי _____

_____

_____

_____

שבוע 2 | יום ה'

תודה לשורשים

מטרות:

- פיתוח מידת הכרת הטוב וההודיה להורים ולמשפחה
- הבנת החיבור בין הנתינה של השורשים לבין הדאגה והאהבה של ההורים
- יצירת תוצר חווייתי המבטא הודיה והערכה

מהלך הפעילות

פתיחה וסיפור מסגרת: נספר לילדים סיפור על עץ שהיה מאושר מאוד ביער, מכיוון שהיה לו מקום טוב לגדול בו: מים, שמש ואדמה. העץ חשב לעצמו שהוא רוצה להגיד תודה למי שעוזר לו לגדול. הוא הביט על העלים- אך הבין שלא הם נתנו לו את הכוח. והסתכל על הפירות - אך הבין שהם הגיעו רק מאוחר יותר. ואז העץ הביט למטה והבין כי השורשים שה' ברא לו - שנמצאים מתחת לאדמה - הם אלו שמעניקים לו את הכוח וההזנה. נסביר לילדים כי השורשים העמוקים הללו מזכירים לנו את ההורים שדואגים לנו בכל יום.

מהלך הפעילות:

חלק א' - מילים של תודה:

נשב במעגל ונשאל את הילדים- מה אבא ואמא עושים בשבילנו בכל יום? נאפשר לילדים לשתף ולהעלות דוגמאות, כגון: מכינים, מסיעים, מלבישים, שומרים, מחבקים, משחקים, עוזרים ודואגים. נחזור על הדברים ונראה כיצד כל מעשה קטן של ההורים, מעניק לנו כוח לשמוח ולצמוח. נזמין את הילדים לחשוב על דבר אחד מיוחד שהם רוצים לומר עליו תודה להורים.

חלק ב' - יצירת מתנת תודה להורים:

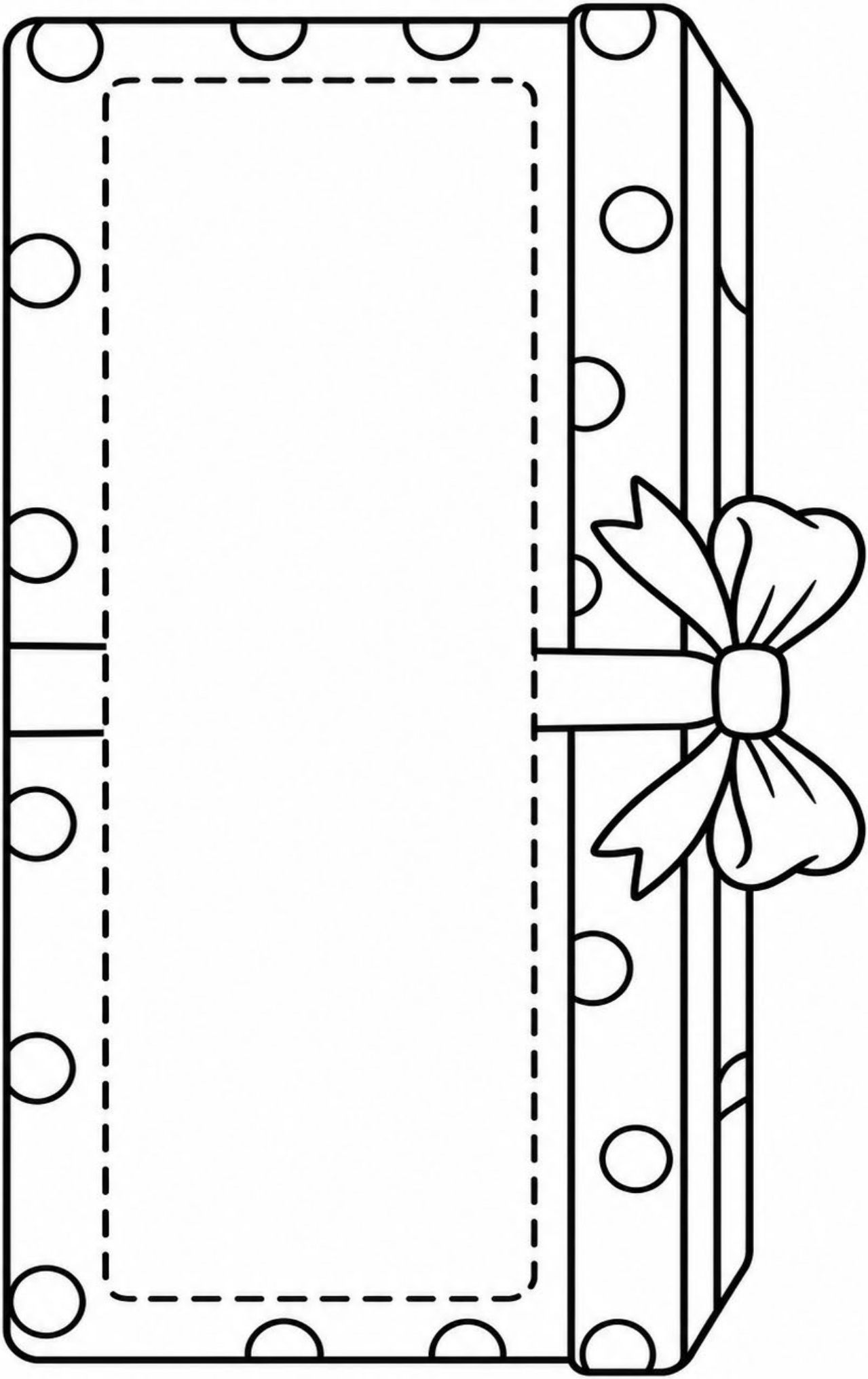
נחלק לכל ילד דף יצירה המעוצב בצורת מתנה גדולה עם סרט. ננחה את הילדים לגזור בזהירות את קו האמצע המקווקו של המתנה, כך שייווצר חלון נפתח בתוך המתנה. נהדק את הדף השני- הדף עם איורי הלבבות לדף המתנה, כך שהאיורים יציצו מתוך החלון. ננחה את הילדים לצייר בתוך כל לב סמל או ציור המבטא את תודתם, ולצבוע את הלבבות. הילדים יסגרו את חלונית המתנה ויגלו כי בחוץ מופיעה מתנה ובפנים מסתתרת התודה שבלב.

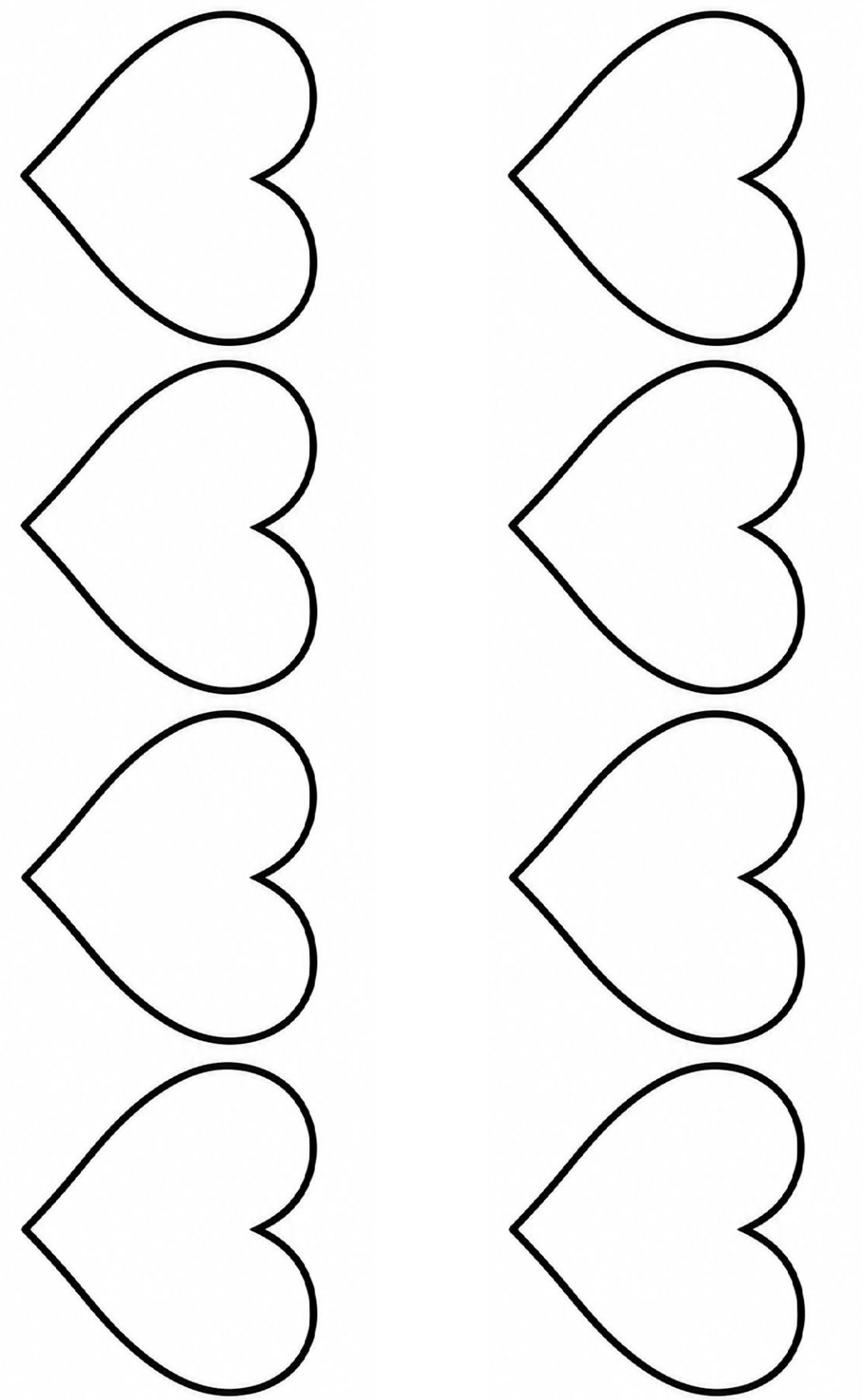
חלק ג' -

נציג לילדים דף משימה מנוקד תחת הכותרת: מכתב תודה לשורשים שלי. הילדים ישלימו בכתב משפטי תודה מפורטים: תודה לאבא ואמא על... אני שמח שאתם עוזרים לי ב... ודבר טוב שאני רוצה לעשות בשבילכם.... הילדים יקשטו את הדף ויקפלו אותו בצורת מעטפה חגיגית לקחת הביתה

שיח מסכם:

נאסוף את הילדים למעגל, ונציג את מתנות התודה שסיימנו ליצור. נדגיש בפני הילדים כי כפי שהשורשים מחזיקים את העץ, כך הורינו מחזיקים אותנו באהבה ובדאגה. נחתום במשפט המסכם כי כשטוב לנו ויש לנו שורשים חזקים, אנחנו עוצרים ואומרים תודה.

תּוֹדָה לְאַבָּא וְאִמָּא עַל _____

_____

_____

_____

_____

_____

אֲנִי שָׂמֵחַ שֶׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי ב _____

_____

_____

_____

_____

_____

דָּבָר טוֹב שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִילְכֶם _____

_____

_____

_____

_____

_____

שבוע שלישי

יוצאים אל היער

השונות של כל עץ וכל ילד, אחריות במרחב הציבורי ושמירה על הסביבה

	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
מפגש פתיחה והתכנסות	רוח בין הענפים	מה נשתנה	מצמיחים עצים	משלימים את העץ	צליל פותח וצומח
ארוחת צוהריים	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**
פעילות חינוכית העשרתית	טיול ביער	העץ שהתגאה	דרך ארץ קדמה לתורה	היער השלם	מסע סיכום
פעילות סיום יום	העץ הנח	הפרי הטוב	עלים נושבים	חידות של פירות	זרעי תודה

בשבוע השלישי נצא עם הילדים למסע חווייתי ביער, נחקור את השונות והייחודיות של סוגי העצים השונים ונבין כי כפי שהעצים המגוונים יוצרים יער שלם ומרהיב כך השונות בין הילדים מעשירה ומחזקת את הקבוצה. נלמד ונפנים כללי דרך ארץ, הקשבה והתחשבות בזולת במרחב הציבורי, נתרגל שמירה על איכות הסביבה וניקיון המרחב המשותף, ונחתום ביצירת עץ קבוצתי משותף המבטא את מקומו ותרומתו הייחודית של כל ילד במרחב.

שבוע 3 | יום א'

טיול ביער

מטרות

- היכרות עם סוגי עצים שונים בסביבה והבחנה בשונות ביניהם
- פיתוח מיומנויות תנועה זריזות וקואורדינציה במרחב
- טיפוח סקרנות חוקרת והתבוננות בטבע

מהלך הפעילות

פתיחה: נציג לילדים את בובת סבא אילן המגיע לבקר בצהרון. סבא אילן יספר לילדים, כי היום נצא יחד לטיול דמיוני ביער. סבא אילן ישאל את הילדים- מה מיוחד ביער? הוא יסביר כי ביער יש המון עצים אך לא כל העצים נראים אותו דבר. נציג לילדים תמונות של ארבעה סוגי עצים: אורן, זית, דקל ואקליפטוס. נקריא יחד עם הילדים את שמות העצים, ונבחן את הצורה הייחודית של כל עץ.

פעילות חווייתית מרכזית

נכין ונפזר מראש בחלל החדר (לפני חלק א') עלים, זרדים וענפים קטנים שאספנו מבעוד מועד.

חלק א'

נזמין את הילדים לצאת לפעילות חקר קצרה בחצר או במרחב הכיתה. נחלק לתלמידים סלסלות קטנות, וננחה אותם לחפש ממצאים ש"נשרו מהעצים" כגון: עלים שונים, זרדים, ענפים קטנים. נאסוף את כל הממצאים במרכז הכיתה ונבחין יחד מה שונה ומה דומה בין העלים והענפים שאספנו

חלק ב' - ממציאים תנועה:

נחליט יחד עם הילדים על תנועה מיוחדת לכל עץ:

- ✓ **אורן** - נרים ידיים ארוכות וזקופות למעלה
- ✓ **זית** - נפרוש ידיים לצדדים ונבצע תנועת ענפים
- ✓ **דקל** - נתנועע לאט מצד לצד
- ✓ **אקליפטוס** - נתמתח גבוה ונרים את הידיים

ננחה את הילדים לחזור על שם כל עץ ולבצע את התנועה המתאימה.

חלק ג' - הטיול ביער:

נזמין את הילדים לצאת לטיול בחלל הכיתה: נשמיע מוזיקה קצבית והילדים יתהלכו בחופשיות בין העצים הדמיוניים. כאשר נעצור את המוזיקה, נרים תמונה של אחד העצים. הילדים יכריזו בקול את שם העץ, ויבצעו מיד את התנועה המתאימה. נחזור על המשחק כמה פעמים בקצב משתנה.

שיח מסכם:

נאסוף את התלמידים למעגל, ונציג את כל הממצאים שאספנו. נקשיב למחשבות התלמידים על השונות בין העצים. נחתום בדברי סבא אילן כי ביער יש עצים רבים וכל אחד נראה קצת אחרת, ומחר נגלה כיצד השונות הזו הופכת את היער לכל כך יפה.

שבוע 3 | יום ב'

העץ שהתגאה

מטרות

- הבנה כי השונות בין העצים והילדים יוצרת יער שלם ויפה
- פיתוח הקשבה, כבוד לזולת וקבלת השונה בקבוצה
- חיזוק תחושת השייכות והעבודה הקבוצתית

מהלך הפעילות

פתיחה וסיפור מסגרת נספר לילדים סיפור על יער יפה שבו עמדו עצים רבים. יום אחד התחילו העצים להתווכח ביניהם: עץ אחד אמר שהוא הכי גבוה, העץ שני טען שהוא הכי חזק, ועץ שלישי התגאה בעליו היפים. לפתע נשבה רוח חזקה, ואמרה לכל העצים כי אין צורך להחליט מי הכי טוב. הרוח הסבירה כי אם היה רק עץ אחד, הוא היה בודד ביער אך בזכות השונות של כולם, נוצר יער שלם ומרהיב.

פעילות חווייתית מרכזית

משחק חברתי: בונים יער

חלק א':

נחלק לכל ילד תפקיד של עץ מסוים, כגון: עץ גבוה,עץ נמוך, עץ רחב, עץ מתנדנד או עץ עם עלים רבים.

נציג לילדים הדגמה בתנועה לכל סוג של עץ: עבור עץ גבוה- נרים את הידיים גבוה למעלה, ונמתח את כל הגוף. עבור עץ נמוך- נתכופף מעט כלפי הרצפה, ונפרוש ידיים קרובות לאדמה. עבור עץ רחב- נפרוש את הידיים רחוק לצדדים. עבור עץ מתנדנד- נניע את הידיים והגוף מצד לצד ברכות. עבור עץ עם עלים רבים- נניע את אצבעות הידיים במהירות.

כאשר נכריז "יער", כל הילדים ייכנסו יחד למרכז, וירימו ידיים ליצירת יער מגוון.

חלק ב':

ננחה את הילדים לחזור ולעמוד במקומם במרחב הכיתה. בכל סבב, נבקש רק מסוג אחד של עץ להיכנס למרכז החדר. נזמין תחילה רק את העצים הגבוהים להיכנס למרכז. נביט יחד על המרכז ונבחן- האם המקום נראה כמו יער שלם? נמשיך ונזמין בכל פעם סוג נוסף של עץ. נציב במרכז את העצים הנמוכים, לאחר מכן את העצים הרחבים ולבסוף את העצים המתנדנדים והעצים עם העלים הרבים. בכל שלב נבחין כיצד התוספת של כל עץ מעשירה את התמונה.

חלק ג': סבב פרגון מילולי:

נזמין את הילדים לעמוד במעגל. כל ילד יבחר חבר מהקבוצה, ויאמר לו בקול מילת הערכה מפורשת על כוח מיוחד שהוא מביא לקבוצה כגון סבלנות, שמחה, ויתור ועוד.

בסיום נקרא שוב בקול "יער", וכל העצים יתחברו יחד במרכז. נגלה יחד כי היער זקוק לכל אחד מן העצים כדי להיות שלם ומרהיב

שיח מסכם:

נאסוף את התלמידים למעגל ונשוחח על היופי שבשונות. נדגיש בפניהם, כי איננו צריכים להיות בדיוק כמו החבר כדי להיות חלק מהקבוצה, וכי כל ילד מוסיף גוון מיוחד ליער שלנו. נשוחח על ההרגשה להיות חלק מקבוצה תומכת ומפרגנת. נגלה יחד כי כאשר אנו מביעים הערכה ומחזקים את החברים הקבוצה כולה הופכת לחזקה יציבה ומלוכדת יותר

שבוע 3 | יום ג'

דרך ארץ קדמה לתורה

מטרות

- פיתוח מיומנויות קריאה וזיהוי מילים
- חיזוק ויסות התנהגותי והתנהגות נאותה במרחב הציבורי
- תרגול סידור מילים מבולבלות ליצירת משפטים

פתיחה והסבר קצר נזמין את התלמידים לעמוד במעגל גדול במרחב החדר נציג את אתגר מילות הדרך והתנועה המותאמת במרחב הציבורי

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א'- משחק מילים וצלילים במרחב

נציג לתלמידים כרטיסיות מילים מנוקדות של דרכי התנהגות ננחה את התלמידים לזהות את הצליל הפותח של כל מילה ולהקריא אותה יחד נבדוק אילו מילים מייצגות התחשבות ודרך ארץ במרחב

חלק ב'- תנועה ומילת מפתח

נציג כרטיסיה מנוקדת וננחה את התלמידים לקרוא את המילים ולבצע את התנועה התואמת.

הֲלִיכָה בְּנַחַת -ננחה לצעוד לאט במקום

דִּבּוּר בְּקוֹל נָעִים- ננחה להניח יד ליד הפה וללחוש

הַמְתָּנָה בַּתּוֹר- ננחה לעמוד בטור ישר

מַתָּן זְכוּת קְדִימָה- ננחה לבצע תנועה מזמינה בידיים

שְׁמִירַת מֶרְחָק- ננחה לפרוש ידיים לצדדים

חלק ג'- סידור הכלל

נחלק לכל תלמיד דף משימה מנוקד עם מילים מבולבלות. ננחה את התלמידים לסדר את המילים המבולבלות ליצירת המשפט: נִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּבְהִתְחַשְּׁבוּת בַּמֶּרְחָב הַצִּבּוּרִי. נבקש מהתלמידים לכתוב את המשפט המסודר על גבי השורה המנוקדת

שיח מסכם

נקיים דיון קצר על ההרגשה כשכולם מתנהגים בדרך ארץ במרחב נסכם את חשיבות ההתחשבות והוויסות העצמי בחברה

הֲלִיכָה בְּנַחַת

דִּבּוּר בְּקוֹל נָעִים

הַמְתָּנָה בַּתּוֹר

מַתַּן זְכוּת קְדִימָה

שְׁמִירַת מֶרְחָק

שבוע 3 | יום ד'

היער המושלם

מטרות

- פיתוח מיומנויות כתיבה וסידור מילים ליצירת משפטי כללים
- העמקת חשיבה חוקרת ומיון מורכב בין מרכיבי טבע לפסולת
- ביסוס אחריות סביבתית ודרך ארץ במרחב הציבורי

מהלך הפעילות

פתיחה וסיפור מסגרת נמשיך את הטיול ביער יחד עם סבא אילן. נגיע לפינה יפה ומוצלת ביער, וסבא אילן יציע לשבת ולנוח מעט. נבחין, כי הפינה הנעימה מלאה בלכלוך שגרמה הקבוצה הקודמת. סבא אילן יתעצב ויסביר כי מישהו נהנה כאן אך עזב את המקום כשהוא מלוכלך. נשאל את הילדים- כיצד אנחנו מרגישים כשאנו מגיעים למקום מלוכלך? מה אפשר לעשות כדי להציל את היער?

פעילות חווייתית מרכזית

פתיחה והסבר קצר נזמין את התלמידים לשיח קצר על חשיבות הניקיון ביער ובטבע נציג את האתגר הלימודי של בלשי הניקיון בשמירה על הסביבה

חלק א'- מיון ידידי הסביבה

נציג לתלמידים כרטיסיות עם תמונות של מרכיבי טבע וסוגי פסולת. ננחה את התלמידים לבצע מיון מורכב בין דברים השייכים ליער, לבין פסולת שיש לאסוף. נבדוק יחד אילו חפצים מלכלכים את הסביבה ואילו חפצים מועילים לצמחייה ולחי

חלק ב'- היער הנקי

נחלק לכל תלמיד דף משימה מנוקד המציג איור מופשט של יער. ננחה את התלמידים להשלים בכתב משפטים מובנים מנוקדים להבטחת שמירת הניקיון נבקש מהתלמידים להשלים את המשפט:

אֲנִי שׁוֹמֵר עַל הַיַּעַר נָקִי כִּי _____

ננחה את התלמידים לסדר מילים מבולבלות ליצירת הכלל:

נִשְׁמֹר עַל נְקִיּוּת הַיַּעַר וְנִזְרֹק אֶת הַפְּסֹלֶת לַפַּח.

נזמין את התלמידים לגזור ולהדביק איור מנוקד של פח מחזור בתחתית הדף, ולכתוב עליו את התחייבותם האישית

חלק ג'- אמנת היער הירוק

ננחה את התלמידים לאחד את תוצרי הכתיבה ליצירת אמנה קבוצתית נציג את הדפים המנוקדים על גבי לוח התוצרים הכיתתי

שיח מסכם נקיים דיון קצר על ההרגשה ביער נקי לעומת יער מלכלך נסכם את הכללים שלמדנו לשמירה על הסביבה והטבע

אֲנִי שׁוֹמֵר עַל הַיַּעַר נָקִי כִּי _____

_____

_____

סַדְּרוּ אֶת הַמִּלִּים הַמְּבֻלְבָּלוֹת וְכִתְבוּ אֶת הַכֹּל עַל הַשּׁוּרָה

הַפְּסֹלֶת	נִשְׁמֹר	לַפַּח	עַל	וְנִזְרֹק	הַיַּעַר	אֶת	נְקִיוּת

_____

הַכֹּל _____

_____

הַדְּבִיקוּ כָּאן אִיּוּר שֶׁל פַּח מַחְזוֹר

שבוע 3 | יום ה'

מסע סיכום

מטרות

- סיכום החוויות והלמידה השבועית על העצים, השונות, והשמירה על הסביבה
- חיזוק תחושת השייכות והתרומה של כל תלמידלקבוצה
- תרגול עבודת צוות ושיתוף פעולה, דרך תחנות חווייתיות

מהלך הפעילות

פתיחה נחזור יחד מהטיול ביער יחד עם סבא אילן. סבא אילן יספר תלמידים, כי עברנו השבוע דרך ארוכה וגילינו המון דברים נפלאים בדרך. סבא אילן יזמין את הילדים לצאת למסע סיכום תחנות ביער ולהיזכר בכל מה שלמדנו יחד

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' – יצירת אריחי פסיפס מחומרי טבע

נחלק את התלמידים לקבוצות עבודה קטנות. נצייד כל קבוצה בלוח קשיח ובחומרי טבע שונים, כגון: עלים יבשים, זרדים קטנים וקליפות עץ. ננחה את הילדים לשלב בין החומרים השונים, וליצור אריח פסיפס ייחודי.

חלק ב' – חיבור הפסיפס

נזמין את כל הקבוצות להביא את אריחי הפסיפס אל מרכז החדר, ונחבר את כל האריחים יחד ליצירת פסיפס קבוצתי אחד גדול.

חלק ג' - תחנת שומרים על היער

נציב במרכז החדר שני פחים קטנים או סלסלות. נעמיד בכל פעם שניים או שלושה ילדים במרחק שווה מהפח. נציב לידם מספר פריטים זהה של פסולת נקייה, ונזמין אותם לתחרות איסוף מהירה, שבה כל ילד אוסף פריט אחד בכל פעם ומניח אותו בפח. נחזור על הפעילות עם ילדים נוספים עד שכל היער נקי.

שיח מסכם:

נאסוף את הילדים למעגל ונביט בעץ המשותף שיצרנו. נשוחח על הדרך שעברנו ביער ונדגיש כי כפי שכל עלה מוסיף יופי לעץ, כך כל ילד מוסיף אור ושמחה לקבוצה

שבוע רביעי

פירותיך מתוקים

חקר המגוון של פירות ההדר ומאפייניו, והפנמת ערכים של אכפתיות, חסד ונתינה והודיה לה'

	יום ראשון	יום שני	יום שלישי	יום רביעי	יום חמישי
מפגש פתיחה והתכנסות	הרוח נושבת	מה נשתנה	מצמיחים עצים	משלימים את העץ	צליל פותח וצומח
ארוחת צוהריים	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**	**ארוחת צוהריים**
פעילות חינוכית העשרתית	פירות בשלים	יצירות בפירות	דו שיח פירותי	סלסלת הנתינה	עץ התודה
פעילות סיום יום	העץ שנרדם	הפרי עובר מיד ליד	עלה ברוח	חידות מיוחדות	זרע של תודה

בשבוע הרביעי נגיע עם התלמידים אל שיא המסע החודשי בעקבות הפירות והנתינה. נחקור את מגוון הפירות דרך התנסות תחושתית, ונלמד כי כפי שהעץ מעניק מפריו המתוק לאחרים, כך גם בנו טמונים כוחות ושאנו יכולים להעניק לסביבתנו. במהלך השבוע נפנים ערכים של אכפתיות, חסד והקשבה לזולת דרך שיח בין פירות, נתרגל נתינה ושיתוף, ונחתום בשיא החודש בהכרת הטוב ובאמירת תודה קבוצתית.

שבוע 4 | יום א'

פירות בשלים

מטרות הפעילות

- הכרת המעבר ההדרגתי מזרע קטן ועד לפרי בשל וטעים
- פיתוח התנסות תחושתית דרך מגע, ריח והבחנה בצבעים
- תרגול מיומנויות מוטוריקה עדינה בשילוב חומרים מהטבע

מהלך הפעילות

פתיחה נציג לילדים את בובת סבא אילן המגיעה לבקר בצהרון עם סלסלת פירות מרהיבה.

סבא אילן יספר לילדים כי לאחר שפתחנו בזרע קטן, טיפחנו שורשים והצמחנו ענפים, הגיע הזמן ליהנות מן הפירות הבשלים

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א'- חוקרים את הפירות הבשלים:

נציב במרכז הכיתה את סלסלת הפירות הבשלים.

ננחה את התלמידים להעביר את הפירות מיד ליד, לחוש את המרקם החלק או המחוספס, ולתאר את הריח המתוק.

נבחין יחד בין הצבעים והצורות השונות של הפירות, ונשווה בין פרי קשה לפרי רך.

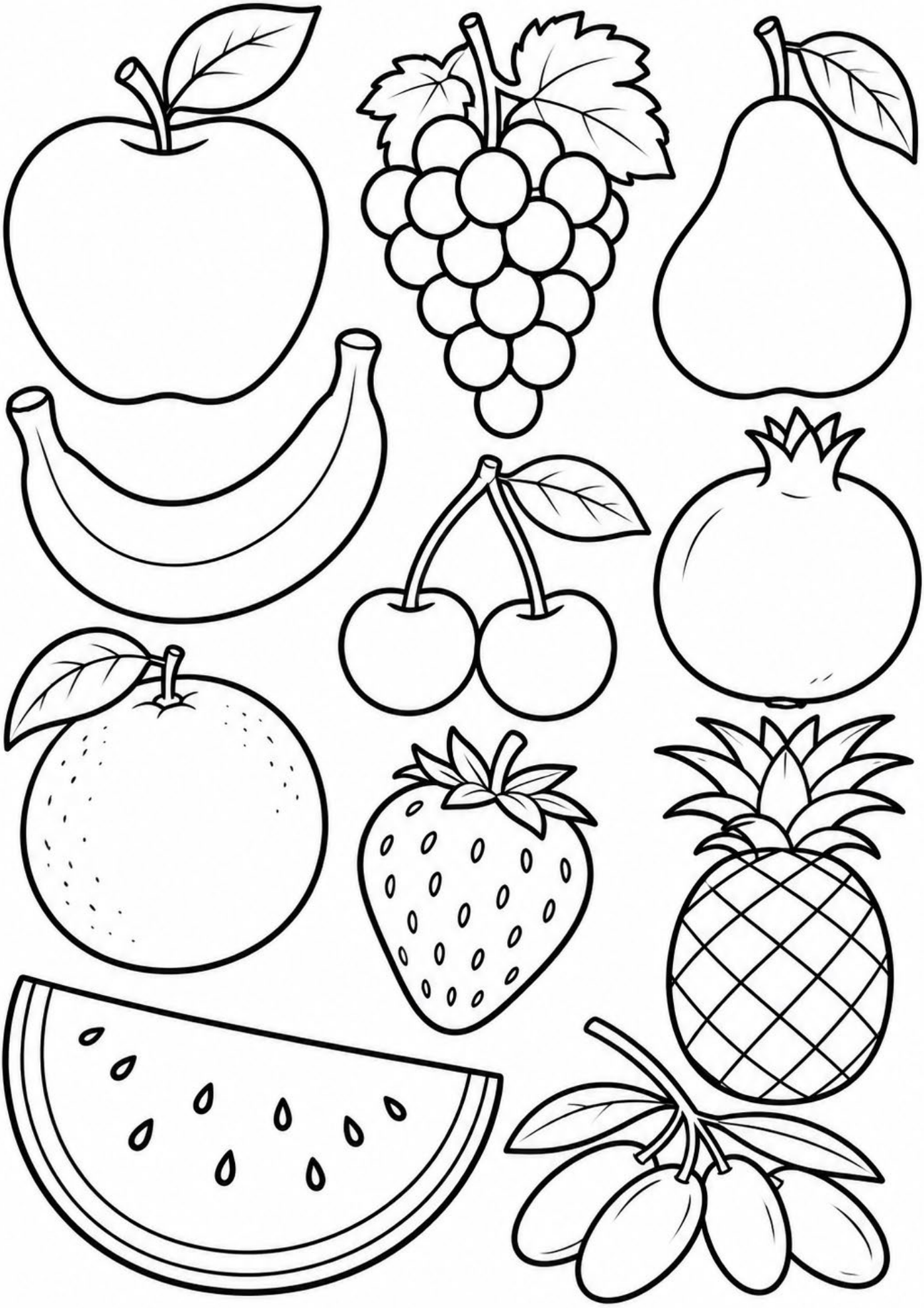
חלק ב'- יצירת פרי בשל:

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה ונחלק לכל ילד שבלונת פרי המאוירת על דף.

ננחה את הילדים לצבוע את הפרי בצבעים עזים המבטאים הבשלה מלאה, ולהדביק עלה ירוק בראש הפרי ליצירת מראה מוגמר ויפה.

שיח מסכם:

נאסוף את היצירות ונציג אותן על הלוח המרכזי. נשוחח עם הילדים על התהליך המרתק שעברנו מזרע קטן באדמה ועד לפרי המתוק שאנו אוכלים. נדגיש כי הסבלנות, הטיפול והדאגה מניבים פירות נפלאים בכל תחום

שבוע 4 | יום ב'

יצירות בפירות

מטרות הפעילות

- הכרת משפחת פירות ההדר והבחנה במאפיינים השונים
- פיתוח התנסות תחושתית דרך ריח, מישוש וצורות
- תרגול מיומנויות מוטוריקה עדינה בשלל טכניקות יצירה

מהלך הפעילות

פתיחה נציג לילדים את בובת סבא אילן המגיעה לבקר בצהרון עם סלסלת פירות הדר. סבא אילן יציג לילדים את פירות ההדר הראשונים שקטף בפרדס: תפוז, לימון, קלמנטינה ואשכולית. נזמין את הילדים להתבונן בפירות ולהשוות בין הצבעים, הגדלים והריחות השונים

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א'- מגוון פירות ההדר:

נציב במרכז המעגל את פירות ההדר השונים. ננחה את הילדים להעביר את הפירות מיד ליד, ולחוש את המרקמים שעל הקליפה. נבקש מהילדים לתאר את הריח המיוחד שיוצא מכל פרי

נבחין יחד מה דומה ומה שונה בין הפירות מבחינת גודל, צבע וריח.

נלמד, כי על אף שכל הפירות שייכים לאותה משפחה, כל פרי ייחודי ונראה קצת אחרת.

חלק ב'- יצירה בשלל טכניקות:

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה, ונחלק לכל ילד דף יצירה המכיל איורים של שלושה פירות הדר, אותם נצבע בטכניקות שונות:

1. **תפוז בטיפופי צבע:** נצייד את הילדים בספוג עגול או בקצה של גליל נייר. ננחה את הילדים לטבול את הספוג בצבע כתום ולטופף על גבי ציור התפוז.
2. **לימון בקרעי נייר:** נחלק לילדים נייר צהוב. ננחה את הילדים לקרוע את הנייר לחתיכות קטנות ולמלא איתן את צורת הלימון

3. **קלמנטינה בהדבקת עיגולים:** נחלק לילדים עיגולי נייר קטנים בגווני כתום. ננחה את הילדים להדביק את העיגולים בתוך צורת הקלמנטינה ולהוסיף במרכז חתיכת נייר קטנה ליצירת מראה הפלחים.

חלק ג'- אתגר חקר בתחושה ותנועה:

נציב עבור הילדים הבוגרים תחנת חקר עם קליפות ופלחי פירות הדר.

ננחה את הילדים לזהות את הפרי בעיניים עצומות לפי הריח והמרקם שעל הקליפה.

שיח מסכם:

נתלה את יצירות שלושת הפירות. נביט עם התלמידים ביצירות הצבעוניות: נשוחח על המגוון שקיבלנו, ונראה כי בדיוק כמו פירות ההדר ששייכים לאותה משפחה וכל אחד נראה קצת אחרת, כך כל ילד בקבוצה מביא עמו גוון מיוחד וייחודי.

שבוע 4 | יום ג'

דו שיח פירותי

מטרות הפעילות

- פיתוח אכפתיות, אמפתיה וחשיבות החסד
- למידת מיומנות של הקשבה ותשומת לב לזולת
- חיזוק היכולת תקשורתיות- פניה לחבר ושאלה בשלומו

מהלך הפעילות

פתיחה: נציג לילדים זוג פירות העומדים על העץ. נדמיין כי לכל פרי יש הרגשה ומחשבה משלו ונחשוב מה הם אומרים וחשים. נגלה כי לפעמים הדבר הראשון והחשוב ביותר שאנו יכולים לתת למישהו הוא פשוט לשים לב אליו ולהתעניין בו.

פעילות חוויתית מרכזית:

חלק א' - מכינים את הפירות:

נחלק לכל ילד עיגולי קרטון. ננחה את הילדים לגזור את עיגול הקרטון וללפף חוט צמר סביבו. ננחה את הילדים להוסיף עלה וענף קטן, ולהדביק מקל ארטיק בחלק האחורי של הפרי. כל ילד יכין שני פירות שונים או שני פירות מאותו סוג

חלק ב'- סיפור זוג הפירות:

נציג לילדים סיפור על שני פירות שנחו על העץ.

תפוח אחד שים לב שהפרי שלידו שקט מאוד ושואל: 'מה קרה לך?'

הפרי השני עונה: 'אני מפחד'.

התפוח שואל: 'ממה?'

הפרי השני עונה: 'אני מפחד שיקטפו אותי ואז כבר לא אהיה כאן.'

התפוח עונה: 'ואני- דווקא מחכה שיקטפו אותי, כי אני רוצה להגיע למישהו שיהנה ממני ואני אשמח לתת משהו טוב מעצמי'.

הפרי השני מגיב לו: שתדע ששימחת אותי בכך ששמת לב שאני עצוב, ושאלת אותי מה קרה'!

נלמד יחד כי הדבר הראשון שאנו יכולים לתת למישהו הוא לשים לב אליו ולהתעניין בשלומו

חלק ג' – משחק הפירות:

נחלק את הילדים לזוגות במרחב החדר.

ילד אחד בתפקיד פרי עצוב והילד השני בתפקיד פרי קשוב הפרי הקשוב

ניגש ושואל: 'מה קרה?'

הילד משיב: 'אני עצוב' / 'אני פוחד / 'אני לא מצליח'.

החבר עונה: 'אני כאן' או 'אני אעזור לך'.

חלק ד' שדרוג משחק האכפתיות בתנועה:

נארגן את הילדים הבוגרים למעגל תקשורת תנועתי שבו מעבירים בובת פרי מחבר לחבר. כל ילד שמקבל את הפרי מציע מחווה של עזרה או מילה טובה לחבר שיושב לצדו.

שיח מסכם:

נאסוף את הילדים למעגל ונשוחח על ערך האכפתיות. נגלה כי אכפתיות היא לראות מישהו אחר ולפנות אליו במילה טובה

שבוע 4 | יום ד'

סלסלת הנתינה

מטרות הפעילות

- פיתוח ערך הנתינה והשמחה שבנתינה לזולת
- הבנת הרעיון כי העץ והבריאה כולה מעניקים מטובם לאחרים
- תרגול מיומנויות יצירה ושיתוף פעולה קבוצתי

מהלך הפעילות

פתיחה והסבר קצר: נציג לילדים סלסלה מרוקנת ונסביר, כי העץ מעניק לנו פירות מתוקים ואינו מבקש דבר בתמורה

נגלה יחד כי כאשר אנו מעניקים מעצמנו לאחרים, הנתינה משמחת גם את המקבל וגם את הנותן

פעילות חווייתית מרכזית

חלק א' - מכינים סלסלת נתינה:

נזמין את הילדים לשולחנות היצירה, ונחלק לכל ילד סלסלה קטנה מקרטון.

ננחה את הילדים לקשט את הסלסלה בצבעים, מדבקות וסרטי קישוט.

נחלק לילדים שבלונות של פירות מנייר. הילדים יצבעו את הפירות, יגזרו אותם ויניחו בתוך סלסלת הנתינה האישית

חלק ב' - מעגל הנתינה והערכה:

נאסוף את הילדים למעגל במרכז החדר.

נזמין כל ילד לבחור חבר מהקבוצה, להגיש לו פרי מתוך הסלסלה, ולומר לו איחול משמח או מילת הערכה.

הילד המקבל יודה לחבר ויניח את הפרי בסלסלה שלו. נראה כיצד הסלסלאות של כולנו מתמלאות בשמחה ובחברות

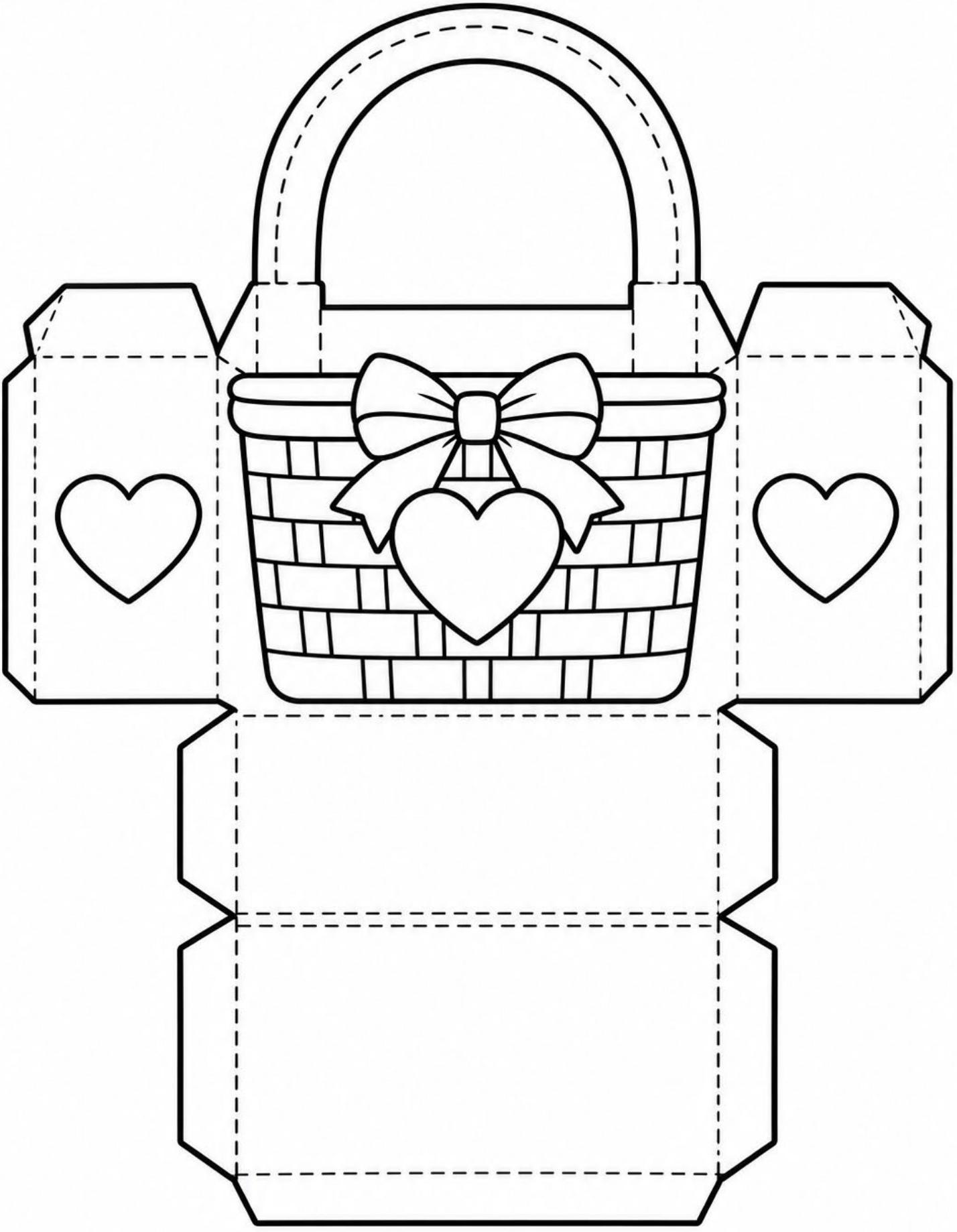
חלק ג'- אתגר סלסלת הנתינה בפנטומימה ותנועה:

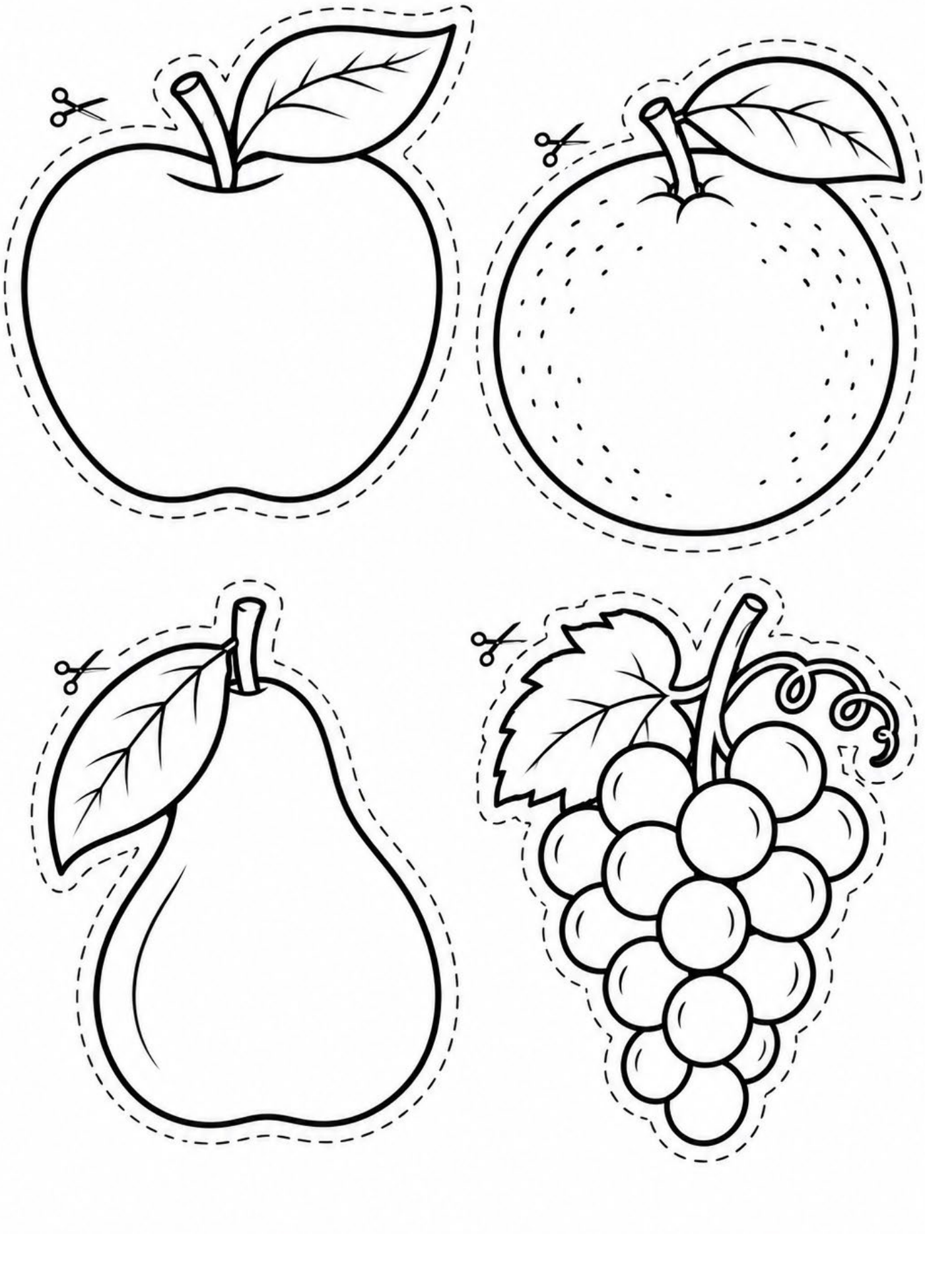
נציב במרכז החדר סלסלה קבוצתית גדולה, ונחלק לילדים פירות מקרטון. נזמין זוג ילדים לעבור במסלול מכשולים תוך שמירה על הפרי

בהגיעם אל סוף המסלול, הילד יציג מעשה נתינה בפנטומימה (הושטת יד, חיוך, ויתור). החבר יזהה ויגיב בתודה

שיח מסכם:

נשוחח עם הילדים על ההרגשה כשמעניקים מתנה לחבר וכשמקבלים מתנה. נדגיש בפניהם כי נתינה ומילה טובה מחברות בינינו ומביאות אור וברכה

שבוע 4 | יום ה'

עץ התודה

מטרות הפעילות

- פיתוח מידת הכרת הטוב וההודיה
- הבנת החיבור בין הטיפול והדאגה שקיבל העץ, לבין אמירת תודה על מה שקיבלנו
- סיכום התהליך החודשי מזרע קטן ועד לפירות מתוקים

מהלך הפעילות

פתיחה והסבר קצר: נציג לילדים את בובת סבא אילן כשהיא חוזרת להתבונן בעץ המלא פירות. סבא אילן יספר לילדים על כל מה שהעץ קיבל בדרך: מים, שמש, אדמה וטיפול מסור. סבא אילן יסביר כי לאחר שהעץ קיבל כל כך הרבה הוא מעניק לנו פירות מתוקים. נגלה יחד כי כשמקבלים כל כך הרבה דברים טובים מגיעה השעה לעצור ולומר תודה לה' על העצים הפוריים

חלק א'- על מה אני אומר תודה:

נציב במרכז המעגל סלסלה מלאה בפירות. נזמין כל ילד לבחור פרי אחד מתוך הסלסלה.

נשאל את הילד על מה הוא רוצה להגיד תודה. נציע לילדים אפשרויות בחירה, כגון: אבא ואמא, סבא וסבתא, הכיתה, חבר, אוכל, בית או מי שעוזר לי. הילד יבחר ויציין את הדבר שעליו הוא מודה

חלק ב' - בונים את עץ התודה:

נכין מראש עץ גדול מבריסטול ונציב אותו במרכז החדר. נחלק לכל ילד פרי מנייר

ננחה את הילדים לצבוע את הפרי. נכתוב בתוך הפרי את הדבר שעליו הילד מבקש להודות. נזמין כל ילד להצמיד את הפרי האישי שלו אל עץ התודה. נביט יחד בעץ התודה המלא והמרהיב שקיבלנו

חלק ג' - עץ התודה בתנועה:

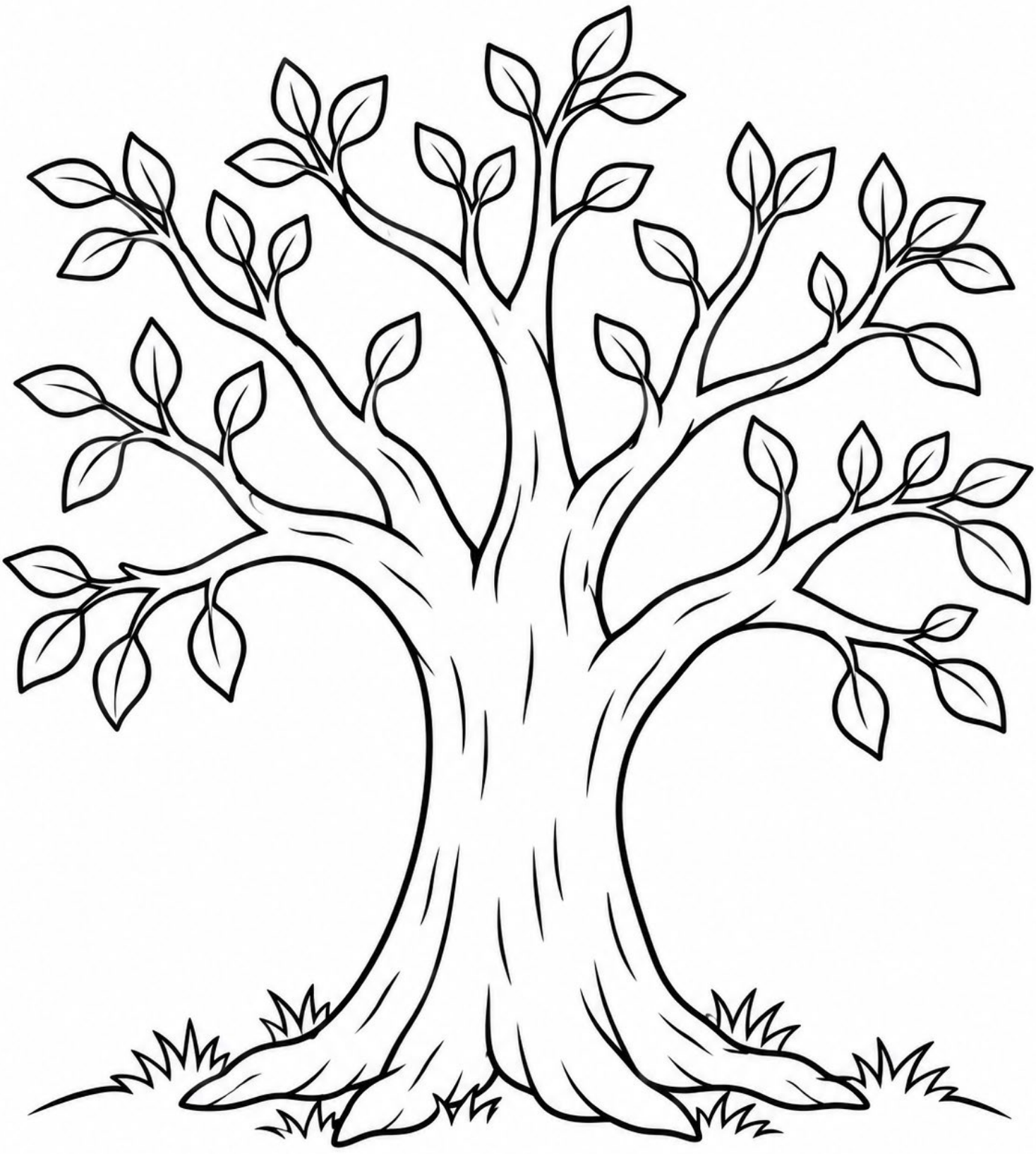
ננחה את הילדים הבוגרים להציג בתנועה ובפנטומימה את תהליך צמיחת האילן מזרע כפוף ועד לעץ זקוף ומלא פירות

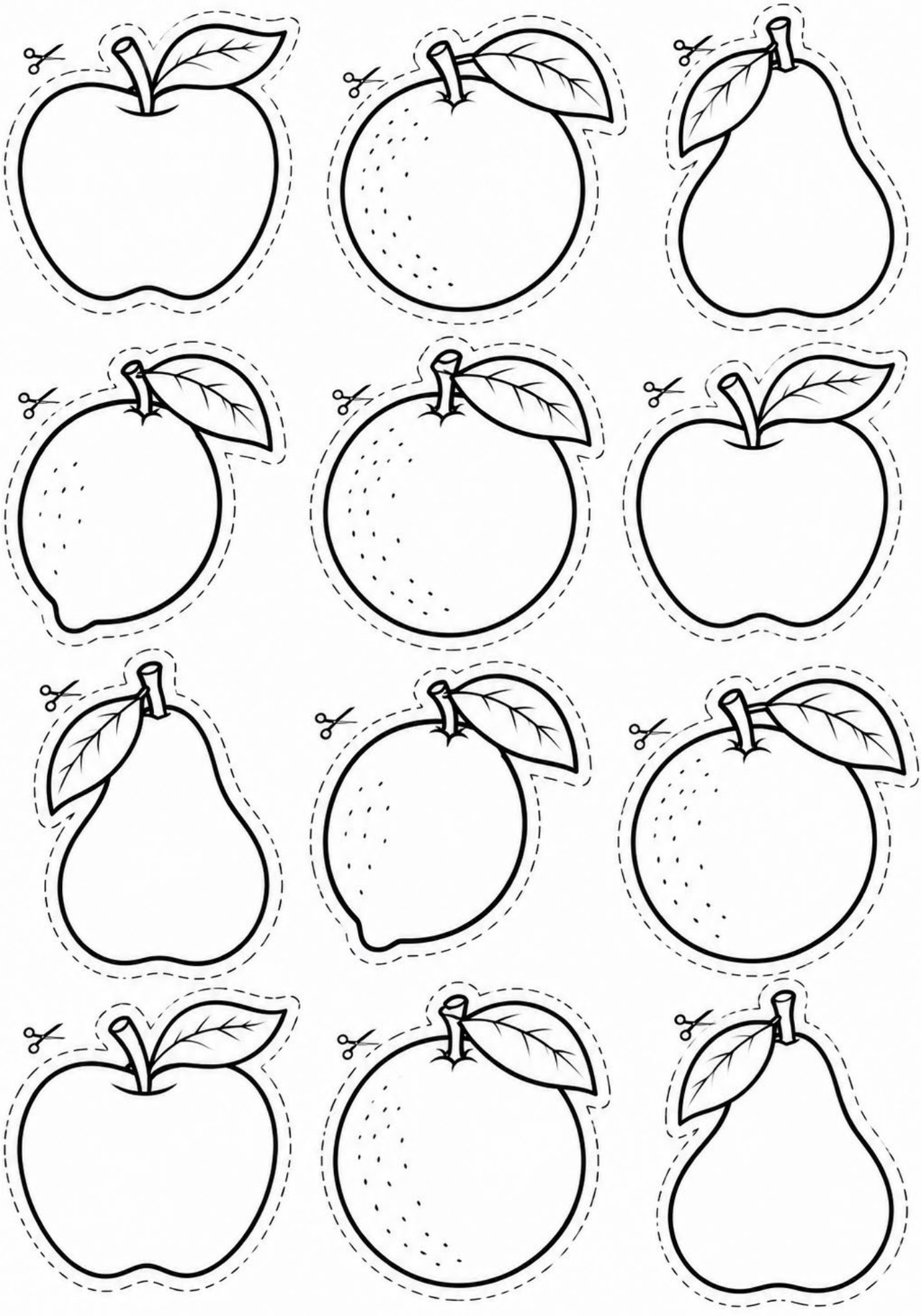
כל ילד יביא את הפרי שלו אל העץ ויביע תודה לה' במילה אחת של הודיה

שיח מסכם:

נאסוף את הילדים סביב עץ התודה ונשמע את דברי הסיכום של סבא אילן לסיום החודש:

סבא אילן יזכיר כי התחלנו מזרע קטן, גילינו שורשים, ראינו ענפים ועלים והיום יש לנו פירות. נגלה יחד כי גם בנו טמונים דברים טובים וכאשר אנו נותנים אותם לאחרים הם הופכים לפירות מתוקים

בס"ד

אביזרים נדרשים:

שבוע 1

כיסאות

בובת סבא אילן

תמונה מפורטת של עץ גדול

זרע אמיתי

כוסות/אדניות קטנות

מדבקות צבעוניות

צמר גפן

זרעי שעועית

מים

שלטים קטנים

סוגי זרעים שונים (שעועית, עדשים, תירס, חמנייה)

תמונות צמחים ופירות

פירות וירקות שונים (תפוח, בננה, מלפפון, גזר, עגבנייה)

כרטיסי כוחות עם איורים

שעועיות מההנבטה

סלסלה עם זרעי נייר

שבוע 2

תמונה של עץ

תמונה מוגדלת של שורשים

תמונת עץ מודולרית המפורקת לחלקים נפרדים

דפי יצירה עם איור של חצי גזע

צבעים

דבק
חול
חוטי רפיה או חוטי צמר חומים
דפי משימה מנוקדים עם ציור עץ ובנק מילים
דפי יצירה בדוגמת מתנה נפתחת
צבעים
מספריים

שבוע 3

בובת סבא אילן
תמונות של ארבעה סוגי עצים
סלסלות קטנות
עלים, זרדים וענפים קטנים
פסולת נקייה כגון: בקבוקי פלסטיק, ניירות ושקיות
פחים ייעודיים קטנים או סלסלאות
מקלות ספוג רכים או חישוקים
כריות שטוחות או סימונים עגולים
דף איור של יער לצביעה
שבלונות של עלי נייר לצביעה
בריסטול קבוצתי גדול
צבעים
דבק
מספריים
לוחות קשיחים או קרטונים
כלי כתיבה וטושים

שבוע 4

בובת סבא אילן

סלסלת פירות מגוונת (תפוח, תפוז, בננה, אגס, ענבים)

דפי יצירה עם איורי פירות בשלים

צבעים, דבק, עלים ירוקים מבריסטול

פירות הדר אמיתיים (תפוז, לימון, קלמנטינה, אשכולית)

ספוגים עגולים, קצוות גלילי נייר, צבע גואש כתום

קרעי נייר צהובים, עיגולי נייר כתומים, דפי יצירה, דבק

סכיני פלסטיק בטוחות, זכוכיות מגדלת, דפי משימה מנוקדים לבוגרים

עיגולי קרטון, חוטי צמר צבעוניים, עלים, ענפים קטנים

מקלות ארטיק, דבק, מספריים

פירות אמיתיים מגוונים, סכיני פלסטיק חד פעמיים

סלסלאות קטנות מקרטון, שבלונות פירות מנייר

צבעים, מדבקות, סרטי קישוט, דבק

סלסלה קבוצתית גדולה, פירות מקרטון

סלסלה עם פירות

בריסטול קבוצתי גדול בצורת עץ רחב

שבלונות פירות מנייר לצביעה, צבעים, דבק

במה אברכך?
המשפחה, הקהילה ואני
תוכנית העשרה חינוכית
ניצנים לכיתות א׳, ב׳